

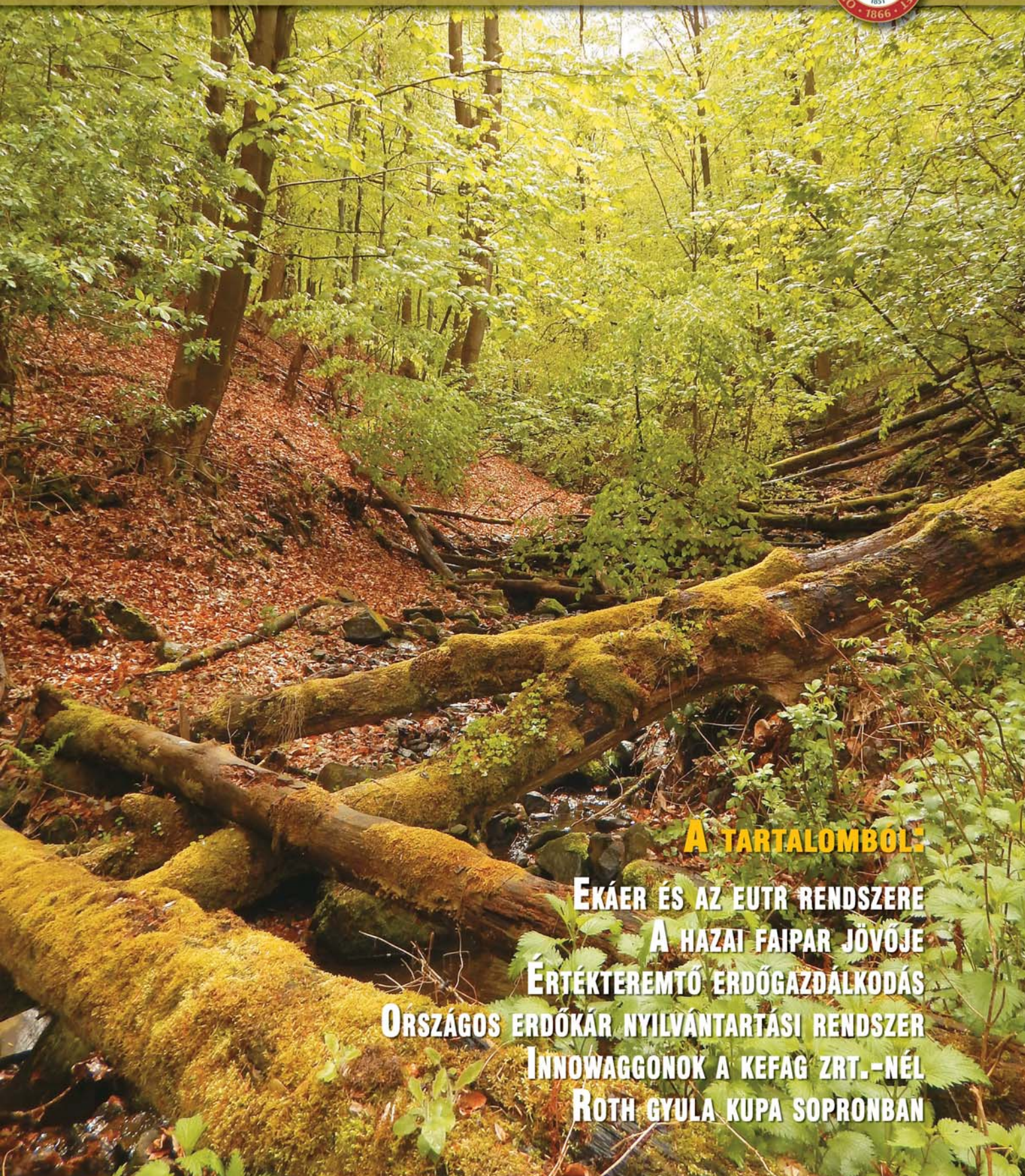
Erdészeti Lapok

Alapítva: 1862-ben

CL. évfolyam
2015. május

Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata

www.oee.hu

A TARTALOMBÓL:

EKÁER ÉS AZ EUTR RENDSZERE
A HAZAI FAIPAR JÖVŐJE
ÉRTÉKTEREMTŐ ERDŐGAZDÁLKODÁS
ORSZÁGOS ERDŐKÁR NYILVÁNTARTÁSI RENDSZER
INNOWAGGONOK A KEFAG ZRT.-NÉL
ROTH GYULA KUPA SOPRONBAN

A jövő erdészeinek versengései

Április elején, Ásotthalmon a Szakma Kiváló Tanulója Versenyen az erdészeti szakmunkástanulók, míg a hónap második felében, Sopronban az Erdészeti és Vadgazdálkodási Technikus szakképesítés Országos Szakmai Tanulmányi Versenyén, az erdésztechnikus diákok mérték össze elméleti és gyakorlati tudásukat. Képeinken a jövő erdész szakembereit igyekszünk éles versenyhelyzetekben bemutatni, melyek később szakmai feladataik alapját is jelentik. A rendezők által írt kapcsolódó részletes versenybeszámoló cikkek e lapszámunk későbbi oldalain olvashatók.

Nagy László
Kép: **Andrési Pál**

A harmadik oldal

„Aki magot ültet, annak a lelke tovább él a fában” – Wass Albert gondolata különösen igaz az erdészeti szakképzésben dolgozó tanárookra és diákjaikra. A tanárok feladata a tudás átadása, a példaadás, az oktatás és a nevelés. A pedagógusok munkája nagyon hasonlít az erdészekéhez, akik fát ültetnek, ápolják, nevelik azt, majd egy idő után az árnyékában megpihenhetnek.

Az erdészeti oktatás szerkezete az elmúlt években folyamatosan változott, újabb és újabb kihívások elé állítva a szakképzésben dolgozó kollégákat. A szakminisztériumhoz kerülve a középfokú erdészeti szakképzés jövője reményeim szerint megalapozottá válik. Bízom abban, hogy a néhány, ma még bizonytalan sorsú, nagy hagyományokkal rendelkező erdészeti szakképzést folytató iskolánk sorsa is rövidesen rendeződik.

Az erdészeti oktatás érdekében olyan szakmai irányítás kialakítása válik szükségessé, mely az igényekhez, a növekvő erdőterületekhez igazodva segítené a már eddig is számtalanszor bizonyított intézmények bálózatának működését. A hagyományos technikusképzést folytató iskolák mellett fontos az erdészeti szakmunkásokat képző, tradíciókkal rendelkező iskolák szerepének további erősítése is.

Minden áprilisban, a tanév végéhez közeledve szakmánk legrangosabb középiskolai versenyére kerül sor. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a Földművelésügyi Minisztériummal és egy kiválasztott iskolával karöltve ekkor rendezi meg az erdészeti szakmunkástanulók Szakma Kiváló Tanulója Versenyét, valamint az erdészeti és vadgazdálkodási technikusképzésben résztvevők számára az Országos Szakmai Tanulmányi Versenyt. A versenyek résztvevői évről évre bizonyítják, hogy iskoláinkban magas színvonalú képzés, oktatás és erkölcsi értéket adó nevelés folyik. A kiemelkedő képességű, szorgalmas, a versenyeken kiválóan szereplő szakmunkás- és technikustanulók a szakmánk jövőjét képezik. Hajdani versenyek szereplői, díjazottjai ma a szakmai közösségünk elismert, megbecsült tagjai, akik munkájukat elbivatottsággal végzik. A jövőben ezért érdemlőnek még nagyobb figyelmet ezek a versenyek.

A sikeres szervezés minden évben az adott térségben dolgozó erdész-kollégák szakmai összefogásának az eredménye, jó példái a hazai erdőkért tenni akaró szakemberek együttműködésének.

Mindannyiunk érdeke, hogy érdeinkben a szakmájukat szerető, kiválóan felkészült szakemberek végezzék a szakmai feladatokat. Az iskolapadokból kikerülve napjainkban egyre több erdész próbálhatja ki tudását, felkészültségét. Az egyesületünk által szervezett „Az év erdésze verseny”, valamint a STIHL Kft. által koordinált országos és regionális fakitermelő versenyek is ezt a célt szolgálják. Nem mellékesen, az erdészet fontosságára, az erdőben dolgozók megbecsülésére, elismerésére igyekezznek felhívni a figyelmet.

Andrésiné dr. Ambrus Ildikó,
technikus alelnök

Tartalom

Möcsényi Miklós:
Az EKÁER és az EUTR
rendszere.....130

Nagy László:
A hazai faipar helyzete és jövője 133

Nagy László:
Értéktermelő erdőgazdálkodás 134

A 146. OEE Vándorgyűlés szervezői 136

Látogatás az illetékes államtitkárnál 137

Az Országgyűlés alelnökénél jártunk 138

Terjéki Tímea:
Az Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszer 139

Koczka Zoltán, Mézes Lajos:
InnoWaggonok a
KEFAG Zrt.-nél 141

Andrés Pál: Erdészeti szakmunkástanulók
versenyeztek Ásotthalmon.....143

Dr. Rónai Ferenc: Roth Gyula Kupa Sopronban 145

Folcz Ádám:
Az erdőnevelés időszerű kérdései.....146

Pataki Zsolt:
Erdőterületeink a magasból.....147

Kbell Melinda:
Évadnyitó rendezvény
a Szombathelyi
Helyi Csoportnál 148

Iványi Ákos: Szakmai előadások Győrben 150

Dr. Sárvári János:
Levelek és ajándékok a tengerentúlról 151

Dr. Illyés Benjamin: 100 éve született
Dr. Farkas Vilmosgyetemi tanár (1915–1983) 152

Inokai Balázs:
„Datum Zboroviae sub centum tiliis” 154

Dr. Hartl Éva:
Gyermekrajz-kiállítás megnyitó Sopronban 155

Nagy László:
Kőkereszt a szőlőtőkék felett 160

ERDÉSZETI LAPOK • Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata CL. évfolyam 5. szám (május)

FŐSZERKESZTŐ: **NAGY LÁSZLÓ** • A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE: **DR. OROSI SÁNDOR**

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG: dr. Bartha Dénes, Detrich Miklós, Haraszti Gyula, Lengyel László, Lomniczi Gergely, Puskás Lajos, dr. Sárvári János, dr. Schiberna Andre, Wisnovszky Károly

SZERKESZTŐSÉG: 1021 Budapest, Budakeszi út 91. Telefon: 06 (1) 201-6293 • Mobil: 06 (20) 330-3462 • e-mail: erdlap@oe.hu • www.erdeszetilapok.hu

KIADÓ: Országos Erdészeti Egyesület, 1021 Budapest, Budakeszi út 91. • Levélcím: 1021 Budapest, Budakeszi út 91. • FELELŐS KIADÓ: **ZAMBÓ PÉTER elnök**

Tördelőszerkesztő: Balog Zoltán • Olvasószerkesztő: Rimóczi Irén • Nyomdai munkák: PR Innovation Kft., Budapest • Felelős vezető: ifj. Komornik Ferenc

A kézirat lezárva: 2015. május 4.

ISSN 1215-0398

Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Felvilágosítást a lappal kapcsolatban az Egyesület ad. Megjelenik havonta.

A beküldött kéziratokat, fényképeket nyilvántartásba vesszük. A cikkek, írások nem feltétlenül azonosok a szerkesztő véleményével, azok tartalmáért mindenkor a szerző felel. Honoráriumot megegyezéssel csak felkért írásokért, illetve grafikai munkákért fizetünk.

A címlapon: Fenntartható körforgás. Fotó: Nagy László (Pogány-patak völgye)

Az EKÁER és az EUTR rendszere

A faanyagforgalom nyomon követése

Mőcsényi Miklós – okl. faipari mérnök, főtítká, FAGOSZ

Az EKÁER, azaz az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer friss, hazai találmány. A közúton útdíjköteles gépjárművel mozgó áruk nyomon követését szolgálja az e tételekkel kapcsolatos áfacsalások elhárítása, méréselése érdekében. A cél a jogkövető piaci szereplők helyzetének az erősítése, az áruforgalom átláthatóságának a növelése, a gyakran emberi egészséget veszélyeztető élelmiszerekkel kapcsolatos visszaélések kizárása és nem utolsósorban az adóelkerülők kiszűrése.

A rendszer 2015. január 1-jétől hatályos, de először január, majd február végéig próbaidő volt, így március 1-jétől kell alkalmazni. A vasúti, légi, vízi szállítást e rendszer nem érinti. A vállalkozáson belüli belső anyagmozgatásra, átszállításra, a közvetlen végfelhasználóhoz szállításra nem vonatkozik az EKÁER.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) módosításaként jelent meg 2014 végén „A termékek közötti fuvarozásával kapcsolatos bejelentési kötelezettség” fejezetcím, s alatta a 22/E. §. Számos részletkérdést először itt szabályoztak, majd¹ február 27-én jelent meg a Magyar Közlöny 2015. évi 23. száma, benne az Art. EKÁER részének március 1-jétől hatályos változata, s az 5/2015. (II. 27.) NGM-rendelet, mely hatályon kívül helyezte a próbaidőben működött 50/2014. (XII. 31.) NGM-rendeletet. A törvényben csak az okvetlenül törvényt igénylő részek maradtak, minden egyéb a rendeletbe került, hisz akkorra már látható volt, hogy várhatóan többször is módosítani kell majd a részletszabályokat és azt rendelet esetén könnyebb megtenni.

Ugyanakkor nem változott az 51/2014. (XII. 31.) NGM-rendelet a kockázatos (mármint áfacsalás szempontjából kockázatosnak ítélt) termékek meghatározásáról. Ennek 1. melléklete a kockázatos élelmiszereket, 2. melléklete pedig az egyéb kockázatos termékeket sorolja fel. Esetünkben az utóbbi az érdekes, illetve a kockázatos élelmiszereket felsoroló 1. mellékletből a „0602 Más élő növény (beleértve azok gyökereit is), dugvány és oltvány; gombacsíra” megjelölés, mert idetartozik az erdei fák és bokrok, dísznövények szaporítóanyaga is. (Nem tudom ki evett már ilyesmit.) A zömében kis, magántulajdonú, biztosítékadásra is kötelezett csemetekerteknek ez nagyon kellemetlen, az érintettek tiltakoznak, hogy ezeket e lista sorolták.

A 2. mellékletben szerepelnek a 3808 vámtarifaszámú rovar-, és gombaölő és hasonló mezőgazdasági vegyszerek, va-

lamint a faanyagvédő szerek is idetartoznak, s ezek importőreitől egy darabig NÉBIH azonosítót (ami a favédős cégeknek nincs) is akart kérni az EKÁER munkafelület, de jeleztük e problémát a jogalkotónak, s ez megoldódott.

Az erdőgazdálkodóknak és a faiparnak ugyanakkor a két legfontosabb tétel a 4401 vámtarifaszámú *Tűzifa, faforgács, fűrészpor, fabulladék brikett, pellet formában* is, illetve a 4403-as *Gömbfa*. (Az utóbbit helyesen hengeresfa néven kellene említeni) Itt a mentesség vagy-ról és-re átírása tette egyértelművé a szabályt.

A kockázatos termékek esetében kockázati biztosítékot kell fizetni, ami alól a köztartozásmentes vállalkozások mentesülnek.

Az 5/2015. NGM-rendelet 4. §-a szerint e szabály nem vonatkozik többek között a nem kockázatos termékekre, ha azok együttes bruttó tömege a 2500 kilogrammot és azok együttes adó nélküli értéke az 5 millió forintot nem haladja meg, illetve a kockázatos termékekre, ha azok együttes bruttó tömege az 500 kilogrammot és azok együttes adó nélküli ellenértéke az 1 millió forintot nem haladja meg. A január-feb-

ruári próbaidőben jogalkotói fogalmazási hiba miatt itt is és állt még vagy helyett, ami szerint a mentesség már az egyik feltétel teljesülésével bekövetkezett. Az áfa szempontjából e jogszabály szerint nem kockázatos építő minőségű fenyő fűrészáruból egy kamionrakomány sosem több 5 millió forintnál.

A kockázatosba sorolt hengeresfák közül pedig a hazai fakitermelés felét kitevő tűzifából egy fuvar nem éri el az 1 millió forint értékhatárt. A próbaidőben ezért ezt ki így, ki úgy értette és alkalmazta. Mára azonban az és alapján, ha a tétel az értékhatár alatt marad is, a 2,5 tonna, illetve 0,5 tonna súlyhatár fölött minden esetben EKÁER-számot kell kérni.

¹ http://www.fataj.hu/2015/02/275/201502275_Ekaer2.php

A kockázatos termékeknél (az említett 1. és 2. melléklet szerinti) a nem útdíjköteles gépjárművekre (3,5 t össztömeg alattiak) is kell EKÁER, ha az áru súlya meghaladja a 0,5 tonnát, vagy értéke több mint 1 millió forint.

A végfelhasználókhöz szállítás e rendszerből kihagyása például a lakosságnak közvetlenül eladott tűzifánál különösen érdekes, hiszen más árukhoz képest a 4401 szerinti tűzifánál magasabb ez a hányad. Persze a 0602 alatti dísznövény lakossági értékesítéséhez sem kell EKÁER.

Lényeges a 7.§ (2) pont, ami szerint az áru súlyát és értékét 10% pontossággal kell tudni megadni. A próbaidőben hatályos rendeletben nem volt benne ez a tűréshatár. Erdei rakodásnál, de a legtöbb faipari üzemnél nincs lehetőség súly mérésére (nincs hídmérleg), azt tehát csak megbecsülni lehet. Ha pedig a mennyiségi átvétel a vevő telephelyén van (pl. attro tonnás apríték), feladáskor nemcsak a súlyt, de az értéket is csak becsülni lehet. Az eddigi előzetes tapasztalatok szerint azonban a fával, fatermékekkel foglalkozóknak becsléseikkel sikerül e tűréshatáron belül maradniuk.

Ha a terméket egymást követően többször értékesítik, de az árut e folyamatban csak egyszer fuvarozzák el közúton, akkor a R. 3.§ (3) alapján a bejelentést a fuvarozással járó termékértékesítésre kell alkalmazni. Ha a tövön vett fát, illetve annak valamely választékát kitermelése után a kitermelő vállalkozó eladja a fakereskedőnek, aki azt tovább értékesíti a feldolgozóknak, s a fa csak az oda szállításkor mozdul meg, az erdőgazdálkodó, kitermelő vállalkozó, fakereskedő közül ez utóbbinak kell az EKÁER-számot kérnie. Ha a nem kockázatos terméket a címzett fuvarozza vagy fuvaroztatja, a R. 13.§ (2) szerint a bejelentési kötelezettség a címzetté.

A részletekben sok a nehezen megoldható helyzet. Ha például az irodai időn kívül érkezik, majd megrakodva indul a kamion. Ugyan a rendszám ismerete nélkül is lehet EKÁER-számot igényelni, de a fuvar indítása előtt azt rögzíteni kell, csak akkor már nincs irodista a telephelyen. A kérdésünkre kapott válasz lényege: oldja meg ezt a vállalkozó, ahogy tudja. Ezenkívül az erdőn nincs mindenhol térerő. A hatóság válasza szerint több mint 95%-os a fedettség, illetve szinte ez is megoldható, ha mégsem, és indokolt, akkor az NGM „gondoskodik a probléma elhárítása érdekében szükséges intézkedések megtételéről.”

Az EKÁER rendszer finomabb részletei nem egyszerűek, a téma hivatalos honlapját érdemes ehhez tanulmányozni, amely a <https://ekaer.nav.gov.hu> webcímen érhető el.

Ha azonban az érdekeltek olyan problémákba, gyakorlatba ütköznek az EKÁER-rel kapcsolatban, aminek megoldásához jogszabály-módosításra lenne szükség, kérjük jelezzék ezt a FAGOSZ titkárságának.

Az EUTR rendszere

Az EUTR (European Timber Regulation, azaz Európai Faanyag Rendelet), már régebbi téma, illetve nem hazai, hanem uniós gondolat. 2010-ben hirdették ki és 2013. március 3-tól hatályos és kötelező alkalmazni. A rendelet célja, hogy ne juthasson engedély nélkül kitermelt fa vagy abból készült fatermék az EU piacára. Ezért az EUTR:

- tiltja az illegális fa és az abból készült termék forgalomba hozatalát az EU piacán;

- előírja, hogy az EU piacán a fa és fatermékek első forgalomba bocsátásakor a piaci szereplők „megfelelő gondossággal” járjanak el;
- megköveteli, hogy a fatermékek nyomon követhetősége érdekében a piaci szereplők nyilvántartást vezessenek a beszállítóikról és vevőikről.

A „megfelelő gondosság” lényege, hogy a piaci szereplőknek kockázatkezelési eljárással kell csökkenteniük az illegális fa és fatermék piacra jutását. E rendszer alapelemei:

- a tájékoztatás,
- a kockázatértékelés és
- a kockázatcsökkentés.

Az EUTR honlapja magyarul a következő webcímen érhető el: http://ec.europa.eu/environment/eutr2013/index_hu.htm

Az EUTR előzménye a FLEGT (Action Plan on Forest Law Enforcement, Governance and Trade), amit 2003-ban fogadtak el, azzal a céllal, hogy ne jusson engedély nélkül fa az EU-ba. A beszállítók azonban rákényszerítették az EU-t: mutassa meg saját háza táján hogyan oldja ezt meg, ebből lett az EUTR. A FLEGT keretében eddig Kamerunnal, Ghánával, Indonéziával és a Kongói Köztársasággal van az EU-nak önkéntes vállaláson alapuló szerződése az illegális fakereskedelem elkerülésére, számos más ország azonban ebbe nem szállt be. Az EU viszont megcsinálta az EUTR-t, aminek részleteivel most a hazai erdőgazdálkodók és fával foglalkozók is hamarosan megismerkedhetnek. Több EU tagországban arra törekedett a jogalkotó, hogy az érintett vállalkozások számára minél egyszerűbben teljesíthető legyen e követelmény. Érdemes lesz az ő EUTR gyakorlatukat is megismerni és összevetni a hamarosan élő hazaiával.

Mivel az EUTR rendelet, ezért hatálybalépésével, 2013. március 3. óta az EU egész területén hatályos és alkalmazni kell. Magyarországra vonatkozó, hazai jogszabály eddig nem született. Ugyanakkor az említett honlapon olvasható: Az országában működő jogalkotónak „hatékony, arányos és visszatartó erejű” szankciókat kell meghatározni a rendelet betartása érdekében. E szankciókhoz pedig nyilván felhatalmazó nemzeti törvényi szövegre is szükség van, ezért az FM 2015. március 10-én beterjesztette a Parlament elé az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény módosításáról a T/3755 számú javaslatát normál menetrend szerinti tárgyalásra.

Az előterjesztő az Evt. EUTR-es módosításába két ettől eltérő témát „csempészett be”. Az 5.§ 26. pontjaként meghatározta a fák koronavetületének fogalmát. A 9.§ (3) bekezdés változtatásával és ugyanitt az új (5) bekezdéssel lehetővé tette extrémpark, kalandpark létrehozásához, filmforgatáshoz és hasonlókhöz az erdő termelésből kivonását és erdei haszonvétel nélküli hasznosítását harmadik személy részére hatósági engedély alapú tevékenységhez, úgy hogy ez a va-gyonkezelő földhasználati jogát nem érintheti.

Ez utóbbihoz volt egy képviselői módosító indítvány (Jobbik), amiről végül nem szavazott a Parlament. Az EUTR-es részhez két LMP-s javaslat érkezett. Egyik a rendszámlekerdezés lehetőségének megteremtése volt az erdészeti hatóság számára, amely jogosultsággal a természetvédelmi hatóság az illegális hulladéklerakás esetén már rendelkezik. A másik, a hatósági erdőterv-határozatok nyilvánosságát kívánta megteremteni. A Parlament mindkét javaslatot elvetette.

Végül a törvénymódosítást 2015. április 14-én a képviselők módosítás és vita nélkül 170 igennel, 4 nem és 10 tartózkodás mellett elfogadták. Április 23-án még a köztársasági elnök aláírására vár az elfogadott módosítás, mely a kihirdetést követő 8. napon lép majd hatályba. *(Ez, azóta megtörtént. A szerk.)*

E hazai EUTR szabályok alapján azok a természetes személyeknek és gazdálkodó szervezeteknek, akik/amelyek a

faanyag-kereskedelmi lánchoz tartozó tevékenységüket 2015. július 1-jéig már megkezdték Magyarországon, kötelesek az erdészeti hatósághoz az új 90/F. § (1) szerint 2016. február 15-ig bejelentkezni a 90/E. § (2) b)-e) pontjai szerinti tartalommal [számos adat!]. Az elfogadott javaslat szövegéből nem derül ki, hogy mi a következménye, ha valaki/valamely vállalkozás ezt nem teszi meg, de az erdészeti hatóság mégis rábukkan. Mindenesetre a 90/G. § az erdészeti hatóság részére több más állami és önkormányzati adatbázis lekérdezésére, az EUTR-nyilvántartás felhasználására ad felhatalmazást. Például a NAV-nak is át kell adnia az EKÁER nyilvántartásából a fatermékek nyomon követését szolgáló adatokat.

Ha az erdészeti hatóság az EUTR ellenőrzések során jogsértést állapít meg, annak súlyával arányosan elkobozhatja a faterméket, és annak bevételeit, majd azt értékesítheti vagy megsemmisítheti. Zár alá vehet, lefoglalhat terméket, szállítóeszközt, erdővédelmi bírságot szabhat ki, kivonathatja a forgalomból a terméket, illetve visszaküldetheti a külföldi feladónak az importőr költségén, megvonhatja, módosíthatja a működési engedélyt stb. Az elkobzott termékek, eszközök értékesítésével, megsemmisítésével harmadik személyt megbízhat, de azok közérdekű célra is felhasználhatók.

Az Evt. 108. § (4) bekezdésének a változása és az új (5)-10) bekezdések különböző EUTR jogsértéseknél lehetővé teszik erdővédelmi bírság kiszabását, aminek lehetséges mértékét bizonyára a leendő Vhr. részletezi majd.

A stratégiai érdekképviseleti partnerek remélhetően nem csak a közigazgatási egyeztetéskor, hanem az FM-mel kötött

megállapodásuk szerint már hamarabb megkapják a tervezetet érdemi kiértékelésre, véleményezésre alkalmas határidővel.

Az erdészeti hatóság ügyintézési határideje EUTR ügyben 90 nap, ami egyszer legfeljebb 30 nappal hosszabbítható. Ez nem túl gyors ügymenetet vetít előre.

A Kormány felhatalmazást kap az erdészeti hatóság EUTR felügyeleti feladat- és hatáskörének megállapítására. A földművelésügyi miniszter pedig a kereskedelemért felelős (NGM) miniszterrel egyetértésben, rendeletben (Vhr.) határozza meg az EUTR bejelentési, nyilvántartási és ellenőrzési szabályait.

Az EUTR 2013. évi hatálybalépése óta a hazai jogrendbe emelése minden alkalommal lényegében azon bukkott el, hogy az adatgyűjtő, feldolgozó, értékelő és akár még terepen is ellenőrző apparátusának működési költségét a jogalkotó a gazdálkodókra akarta terhelni, de ez minden esetben heves ellenállásba ütközött. A jelen javaslat szerinti, az Evt.-ben hamarosan megjelenő új 90/D. §, immár a Parlament által elfogadva, az állami központi költségvetésre terheli az EUTR nemzeti és nemzetközi követelményeknek megfelelő szintű működésének költségeit. Nagy kérdés, hogy ebből országosan, illetve a NÉBIH Elnél és a kormányhivatalok erdészeti részlegeinél hány főt lehet majd alkalmazni. Mindenesetre az elfogadott Evt. módosításában leírt adatgyűjtési és -kezelési feladat végrehajtásához nem csekély erőfeszítésre lesz szükség.

Nyilván új programot is kell fejleszteni, be kell gyakorolni az együttműködést a társszervekkel. Bizonyára majd 2-3 év múlva derül ki, hogy a ráfordítás és az eredmények hogyan állnak arányban egymással. Mindenesetre igen valószínű, hogy – különösen az elején – kizárólag az amúgy is ismert, jogszerűen működő vállalkozásokat lehet majd ezen új lajstromba venni. Nagy kérdés, hogy mennyiben sikerül majd a törvénysértő ügyletek elkövetőinek

megtalálása, utol- és tetten érése a terepen. Erősen sajnálatos lesz, ha kiderül, hogy e rendszer lényegében nem tud majd illegális eredetű fát és azzal foglalkozót lebuktatni, a cégeket és személyeket terhelő jelentős adminisztrációs többletterher és az erdészeti hatóság megerősítésére fordított költségvetési forrás ellenére sem.

Az erdővel, fával foglalkozók „öröme” két nagyon friss és elég bonyolult rendszer fog egymás mellett élni, az EKÁER és az EUTR, ráadásul az előbbi adattömege duplázódik az utóbbiban. A fával jogszerűen foglalkozók életét ez biztosan nem fogja megkönnyíteni és csak reménykedni lehet abban, hogy az engedély nélkül dolgozókat számottevően nehezíti, és így nagyobb szelet juthat a tisztességeseknek. Van, aki az ügyet vállalkozói oldalról szemlélve azt gondolja, talán egyszerűbb lett volna az EUTR-t az EKÁER mellékágaként, annak kiegészítéseként megvalósítani, csak hogy ez két külön főhatóság felségterülete, meg az utóbbinak önmagában is éppen elég indulási „baja” van.

Talán nem lényegtelen kiegészítés: az EUTR a hengeresfán, elsődleges faipari termékeken (deszka, falemez stb.) túl az épületasztalos-ipari, faépítő árucikre, előre gyártott faépületekre, a papírpépre, a papírra, a fabútorra is vonatkozik. Sokan életükben először találkoznak majd az erdészeti hatósággal és viszont. Érdekes lesz az ismerkedés. Hasonlóan fontos, hogy ahol élő PEFC lánctanúsítás működik, az egyben az EUTR-nek megfelelést is „kipipálja”, s már jó úton van a hazai PEFC szabvány megalkotása, remélhetően 2016-ra már alkalmazható lesz. 🌲

A hazai faipar helyzete és jövője

Glattfelder Béla államtitkár előadása a 48. FAGOSZ Fakonferencián

2015. március 25-én, immár 48. alkalommal rendezte meg a Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség a hagyományos FAGOSZ Fakonferenciát, Balatonszemesen. A rendezvény nyitóelőadását — dr. Jung László újraválasztott szakmai szövetségi elnök köszöntője után — Glattfelder Béla, a Nemzetgazdasági Minisztérium gazdaságsszabályozásért felelős államtitkára tartotta.

Glattfelder Béla államtitkár (NGM)

Felvezetőjében kiemelte, hogy a korábbi időszakok iparpolitikájában nem kapott kellő hangsúlyt a faipar ügye, pedig a fatermékek iránti nemzetközi kereslet és a kapcsolódó piaci forgalom fokozatosan élénkül. Kiemelt az érdeklődés a fenntartható erdőgazdálkodásból és faanyagtermelésből származó termékek iránt.

Eközben egyre jobban érzékelhető súlyos alapanyaghiány kezd kialakulni, különösképpen, ha évtizedes távlatban tekintünk előre. Ezen a kettős helyzeten kíván változtatni a minisztérium, hosszú távú stratégia kidolgozásával és végrehajtásával alapozva meg a hazai faipar jobb versenyképességét.

Ennek érdekében a minisztérium – a jó kapcsolat kialakításán túl – szakmaibb formába kívánja foglalni az együttműködést az erdőszeti és a faanyagtermelői ágazattal. Jó példaként említette az Egyesült Királyságban működő ágazati tanácsokat, melyek a kiemelt stratégiai fontosságú iparágak és a kormányzat közös szakmai szervezetei. Ezt a példát felhasználva szeretnék létrehozni a jövőben a faipari és fagazdasági szakmaközi tanácsot, melynek a

kormányzati oldalról a Nemzetgazdasági Minisztérium és a Földművelésügyi Minisztérium lenne a tagja a szakmai szervezetek mellett.

A leggyorsabban megoldandó feladatnak azon jogszabályok lebontását említette, amelyek a nagyobb hozzáadott értékű és nagyobb mennyiségű faanyag termelését akadályozzák. Felhívta a figyelmet az uniós és a hazai jogszabályi megfeleltetések problémás kérdéseire és a fejlesztésekre felhasználható támogatások rendszerére is.

Kiemelte a magyar Vidékfejlesztési Operatív Programban is helyet kapott agrárerdészeti (*agroforestry*) rendszerek létrehozásának támogatását. Ezekben a rendszerekben egyszerre lehet agrárterméket (pl. vadhús) és faanyagot előállítani, intenzív formában, azaz kertükben a mezőgazdasági és a faanyag-termelési formák keveredhetnek. A mai magyar jogi szabályozás azonban még nem kellően rugalmas a kezelésükben.

Fontos ügynek tartja az államtitkár – a Megújuló Energia Platform alelnökéként is – az energetikai és ipari faültetvények kérdéskörét. Amíg a jogszabályok nem változnak, nincs lehetőség a meglévő hazai lehetőségek kiaknázására és az ebben a szegmensben jelentkező valós társadalmi, gazdasági igények sem elégíthetők ki.

A faipar számára is elérhető támogatási rendszerek kapcsán leszögezte, hogy az uniós jogszabályi környezet miatt továbbra sincs lehetőség állami tulajdonú nagyvállalatok támogatására. Az uniós besorolás alapján az állami erdőszeti társaságok faipari vállalatai eb-

be a kategóriába esnek, így bármennyire is fontos lenne ezeket az üzemeket fejleszteni, ez uniós pénzügyi forrásokból nem lesz lehetséges. A szükséges technológiai fejlesztéseket a cégek saját bevételéből vagy központi költségvetési forrásokból kell majd megvalósítani.

A támogatási források nagy részét – a hatályos uniós elosztási rendelet alapján – a kis-, közép- és mikrovállalkozások fejlesztésére lehet majd fordítani a jövőben. A várható pályázati felhívások, melyek az ipari kapacitások növelésére fognak irányulni, zömmel a 2014 novemberében kiadott GINOP (Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program) pályázati felhívás mintájára készülnek.

A GINOP kapacitásfejlesztő pályázataiból vissza nem térítendő támogatásként, szinte kizárólagosan, feldolgozóipari bővítések támogathatók. A nem ilyen irányú fejlesztések forrásai visszatérítendő támogatások lesznek.

Fenntarthatósági szempontoknak is érvényesülni kell majd a faipari fejlesztéseknél. Az egyik ilyen kiemelt szempont, hogy új építmények létrehozását jellemzően nem támogatják, csak ha arra feltétlenül szükség lesz az ipari kapacitásnöveléshez, mivel Magyarországon a legmagasabb a kihasználatlan ipari építmények aránya az Európai Unióban.

A további támogatási lehetőségek részletes bemutatása után az államtitkár zárásként leszögezte, hogy a várható jövőbeli fejlesztéseknek és innovatív technikáknak köszönhetően, megfelelő mennyiségű hazai fa alapanyagra építve, lényegesen magasabb szintre lehet majd emelni a magyar faipart.

Szöveg és kép: Nagy László

Értékteremtő erdőgazdálkodás

Beszélgetés Barkóczi Istvánnal, a SEFAG Zrt. vezérigazgatójával

2015-ben hazánk egyik legerdősültebb megyéje, Somogy látja vendégül az ország majd minden tájáról összeseregülő erdészeket, az Országos Erdészeti Egyesület 146. Vándorgyűlésén. Szintén a Kaposvár közeli zselici erdőben rendezik az idei „Év erdésze” szakmai verseny országos döntőjét. A kiemelt jelentőségű szakmai és egyesületi rendezvények kapcsán, a Gombás-Desedai Parkerdő árnyas fáinál beszélgettünk Barkóczi Istvánnal, a házigazda szerepét felvállaló SEFAG Zrt. vezérigazgatójával.

– Magyarország más erdős tájain is ismert az a népi eredetű mondás, hogy „nem az erdő van Somogyban, hanem Somogy van az erdőben”. A megye erdőterületein gazdálkodó állami erdészeti társaság vezetőjének a szemszögéből nézve, mennyire igaz a mai folyamatosan átalakuló világban ez a régi bölcs sommázat?

– Egyre igazabb! Somogy egyre inkább erdősültebbé válik. Sokan nem tudják, de nagy kiterjedésű, gyenge termőképességű homoktalajok húzódnak a Marcali-hátságától egészen le a Dráváig. Ezeket a földterületeket a magán-erdőtulajdonosok egyre intenzívebben erdősítik, de természetesen a megyében máshol is foglalkoznak telepítésekkel. Ebben a folyamatban az állami erdő halmozottan hátrányos helyzetűnek számít, hiszen gyakorlatilag nem állnak rendelkezésre nagyobb kiterjedésű területek, ahol erdőt telepíthetnénk.

A SEFAG Zrt. a megye 190 000 hektáros erdejének a felét kezeli. Országos szinten a legerdősültebb megyék közé tartozunk, közelítünk a 30%-os arányhoz. Meggyőződésem, hogy ha amennyiben a földalapú támogatások megszűnnének, akkor ez a most is kiemelkedő arány tovább növekedhetne.

Az általunk kezelt erdőterület nagyobbik részén lombos állományokkal dolgozunk, amely a szakmában köztudottan magas élőkönkénti igényű. Ennek a jelentősége abban rejlik, hogy az erdőgazdaság a vállalkozóinkon és az alkalmazottainkon keresztül mintegy 2200 embernek ad munkát a megyében, így az önkormányzatok után a leg-

nagyobb foglalkoztatók vagyunk. Ez komoly felelősség!

Ezen a 80 000 hektáron legalább olyan, vagy még jobb minőségű erdőt fogunk átadni az utódainknak, mint amilyeneket az elődeinktől örököltünk. Annak ellenére merem ezt biztosan kijelenteni, hogy korábban sokan támadtak bennünket, hogy az erdeink jelentős részét tarvágással kezeljük. A termőhelyi adottságoknak köszönhetően sajnos nagyon korlátozottak a természetes erdőfelújítás lehetőségei, amelyet elsősorban a Zselic ezüsthársas-bükkösei és az Iharosi Erdészetünk kocsánytalan tölgyeseiben alkalmazhatunk.

A kocsányos tölgyeseink java része első generációs erdő, a trianoni békediktátum utáni időszakban telepítették. Nem alakult ki még alattuk az erdőtalaj, és a jelentős létszámú megyei vadállomány is akadály a természetes erdőfelújításoknak. Emellett tudni kell, hogy az állami erdőgazdaságok között a legnagyobb arányú erdőszerkezet-átalakító munkát a SEFAG Zrt. végzi. Közel 30%-os a tölgy véghasználati területi arányunk, míg az első kivi-teleknél 61-62%-os a tölgyerdősítések részesedése. Mindehhez még hozzájárul, hogy 50-55%-os a NATURA 2000-es illetve az országos jelentőségű védettségi kategóriába sorolt erdőterületeink aránya.

– Ez sem könnyíti meg a gazdálkodó helyzetét a mindennapi szakmai feladatok ellátásában.

– Valóban nem. Mindezek ellenére nagyon büszke vagyok, hogy egy nagyon jó csapattal dolgozhatok együtt. 1999 óta vagyok az erdőgazdaság vezérigazgatója, így nyilván módomban is volt kialakítani a megfelelő szakembergárdát. Úgy gondolom, hogy a SEFAG Zrt.-nél dolgozni a megyén belül mindenképpen rangot jelent, de talán a szakmában is jól cseng ez a név.

– Egy-egy erdőgazdaság számára a vándorgyűlések a hazai erdészszakma előtti bemutatkozás lehetőségét is rejtik.

1993-ban volt Kaposváron utoljára ez az országos egyesületi, szakmai rendezvény. Sok minden változott az erdőgazdálkodás terén az elmúlt több mint két évtized alatt. Hogy látod, melyek a legfontosabb sarokpontjai ezeknek a változásoknak itt Somogyban?

– Ha visszatekintünk, valóban nagy léptékű átalakulások mentek végbe. Először, Bóna József kezdte el a volt szocialista nagyvállalatból a mai kor követelményeinek megfelelő korszerű erdőgazdaság kialakítását. Nem volt kijárt út, nem volt egyértelmű recept, ami alapján ezt az átalakulást le kellett vezényelni.

– Gyakorlatilag magatok tapostátok ki magatoknak azokat a szakmai utakat, amelyen végighaladhattatok.

Barkóczi István vezérigazgató (szemben)

– Így van! A cég 1993 előtt még minden munkát saját munkaerővel végeztetett el. Nagyon jelentős faipari ágazattal rendelkezett a vállalat és közel 5500 főt foglalkoztatott. Még Bóna József idejében a barcsi gyáregység dolgozói privatizáció keretében vált le, a bőszenfai és a marcali fűrészüzemek mellett. Megmaradt a csurgói és a szántódi üzemegység. Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy a faipar java része levált a vállalatról. Ugyanebben az időszakban a fakitermelés is teljes egészében átkerült a vállalkozói szférába.

1999-től már nekem kellett folytatni az elődöm által megkezdett átalakítási munkát, amelynek első lépései között az erdészeti gépparkot privatizáltuk, átalakítottuk az erdészeti gépjavító műhelyeket és az erdőművelés feladatai is vállalkozói kézbe kerültek. Ezek voltak azok a sarokpontok, amelyek a legje-

lentősebb változásokat jelentették a korábbi gazdálkodásunkhoz képest.

A lehető leghumánusabban próbáltuk megoldani a szükséges átalakításokat. A korábbi dolgozóinkat igyekeztünk úgy helyzetbe hozni, hogy a vállalkozói oldalra kerülve ők képviseljék a szakmai folytonosságot, hiszen elemi érdeke volt a vállalatnak, hogy a legtapasztaltabb dolgozóink végezzék és szervezzék a vállalkozói tevékenységet. Persze nem volt mindenki alkalmas ezek működtetésére. Visszanézve úgy gondolom, hogy eredményesen sikerült levezényelni a változásokat.

A másik nagy probléma a megörökölt régi géppark volt, mely akadályozta a frissiben kialakult vállalkozói kör teljesítményét és a mi működési biztonságunkat is veszélyeztette. A cég így elhatározta, hogy létrehoz egy ún. lízing kft.-t, amely valójában vállalati tőkével működő kis vállalkozásként segítette a vállalkozóinkat, hogy hozzájussanak a modern eszközökhöz. Ma már méltán lehetünk büszkék arra, hogy a cégnél teljes egészében lecserélődött az akkori géppark és teljesen új, korszerű, nem külföldről vásárolt használt eszközökkel dolgozhatunk.

A következő nagy átalakulás az erdészeti szakigazgatás szemléletében történt. Az üzemterveken keresztül tőlünk sokkal nagyobb mértékben várták el a szerkezetátalakítást, mint korábban. Ezen keresztül az erdőművelésünk szakmai vonatkozásaiban is gyökeres változások következtek be. Úgy gondolom, hogy az erdősítéseink, a fiatalosaink ezt egyértelműen visszatükrözik. Bízom benne, hogy az ideai vándorgyűlés résztvevői között sokan lesznek, akik már 1993-ban is a vendégeink voltak, így érzékelhetik majd az elmúlt 20 év átalakulásait.

Újabb jelentős vállalati változást hozott a 2010 óta az állami erdőgazdaságokkal szemben támasztott határozott kormányzati elvárás, amelyet a közjóléti fejlesztések és a nyitott erdő koncepcióban érhetünk tetten. Ennek első lépéseit mi már korábban is megtettük, hiszen a vadászházainkat úgy építettük meg, fejlesztettük, hogy nemcsak a vadászturizmust, de az egyéb turisztikai igényeket is kiszolgálhassák. A nyitásra gazdasági oldalról is szükség volt, hiszen sokat költöttünk az infrastruktúra megújítására, amelynek a megtérülése fontos ökonómiai cél.

– *Külső társadalmi igény is jelentkezett, hogy a somogyi vadászbázisokat kinyissátok, úgymond a nagyközönség előtt?*

– Igen, mindenképpen, mivel a társadalmi megítélésünk, elfogadottsá-

gunk lényegesen javult a nyitással, hiszen nagyon sok családi, intézményi, önkormányzati rendezvénynek adtunk helyet ezekben a házainkban. Mindez közelebb vitt a társadalom egészéhez, az emberekhez. Ez is fontos lépése volt a nagy átalakulásnak.

Újabb nagy feladat volt 2004-ben a Lábod Rt. átvétele és az erdőgazdaságunkba integrálása. Nemcsak a veszteséget termelő vállalatot kellett megfelelő működési pályára állítani, hanem a morálisan megrendült alkalmazotti állományt is rendezni kellett, emberileg és szakmailag egyaránt. Ez utóbbi volt a nagyobb feladat! Meggyőződésem, hogy a jelentős természeti értékkel foglalkozó erdőgazdaságok esetében a humán oldal legalább olyan fontos, mint a természeti adottságok. Az átalakítás a tulajdonos döntése után nagy kihívást jelentett, hiszen olyan cég gazdasági szemléletét és rendszerét kellett a gyökerekig átalakítani, amely 2004-ig évente 170-180 milliós veszteséget termelt. Úgy gondolom, hogy a szakmailag sem egyszerű feladat ellenére, ma Lábod azt teszi, amit elvárunk tőle.

– *A SEFAG Zrt. a közjóléti berubázásokra is bangsúlyt fektet. Milyen elképzeléssel vágtatok neki ennek a feladatnak?*

– Amint megjelentek az európai uniós pályázati források, igyekeztünk a közjóléti fejlesztéseket ezekből a pénzügyi lehetőségekből megvalósítani, a lehető legkisebb saját tőke bevonásával. A mostani beszélgetésünk helyszíne, a Desedai Kalanderdő átadása is uniós finanszírozásból jöhetett létre. Eddig több mint 2,2 milliárd forintot fordítottunk közjóléti fejlesztésekre, és ebből 1,5 milliárd forintnyi beruházás valósult meg uniós forrásból. A vándorgyűlés résztvevői is tapasztalhatják majd, hogy több turisztikai tengely mentén fűztük fel a létesítményeket és nem önálló közjóléti szigeteket hoztunk létre. Mindvégig csatlakozva Kaposvár városának fejlesztéseibe is.

Így valósulhatott meg az Ágneslaki Ökoturisztikai Központ, épülhetett meg a Hotel Kardosfa, újulhatott meg a lábodi turisztikai infrastruktúra, a petesalmi Studinka-emplékház, a Sziágyi Erdei Iskola. Kialakítottuk a Nagysalléri Ökoturisztikai Központot is, új tíz kilométer hosszú szilárd burkolatú úttal, állatbemutatóval, vadmegfigyelő kilátókkal. Egy másik turisztikai tengelyen végighaladva, Kaposvárról kiindulva a Zselic fedezhető fel, a Tókaji Parkerdőtől a Zselici Csillagparkig. Ez utóbbi egy

újabb dimenziót nyitott meg a látogatók előtt a hazai erdeinkben, fényszennyezett világunkban, egy 8800 hektáros erdőtömb kellős közepén.

– *Ez utóbbi fejlesztés olyan „know-how”, amely egyediségében összeköti a Zselici Csillagos Égbolt Rezervátum és a SEFAG Zrt. nevét. De térjünk vissza a vándorgyűléshez, melynek mottója az „Értéktérítő erdőgazdálkodás”. Mit jelent számodra az értéktérítés és az erdőgazdálkodás egymás mellé rendelt szoros kapcsolata?*

– Többféle értelme is van a szlogenünknek. Egyrészt a felsorolt fejlesztéseink nagyon komoly értéket forgatnak vissza a gazdálkodásunkból. Másrészt ma az emberek számára a legnagyobb érték a munkahelyteremtés és annak hónapról hónapra biztos megtartása. Valódi értéktérítés ez abból a szempontból is, hogy a megyén belül a társadalom olyan rétegeit tudjuk foglalkoztatni és rendszeres jövedelemhez juttatni, akik egyébként nagyon nehezen kapnának munkát.

Ezeket túl jelentős gazdasági és természeti többletértéket teremtünk a szakmai munkánkkal. Itt utalok vissza a korábban elhangzott szerkezetátalakításra és a nagyarányú, 60%-ot is meghaladó tölgyfelújításokra. S bár ma az állam nem tart igényt arra, hogy ezt értékben is nyilvántartsa, meggyőződésem, hogy ez jelentős hozzáadott értéként könyvelhető el az általunk kezelt erdők esetében.

– *Egy országos esemény megszervezése 2015-ben is hatalmas munka, komoly többletterher az energia, idő és a költségráfordítások mellett. A szervezéshez kell belső készletés is. Mi motivált benneteket a rendezés elvállalásában, a szervezés bosszú munkája során?*

– Hadd válaszoljak egészen röviden. Úgy gondolom, hogy amit teszünk a kezelési feladataink terén, azt megpróbáljuk jól csinálni. A tevékeny munkát végző kollégáim méltán büszkék erre. Ma egy erdész belső elkötelezettség nélkül nem marad meg a szakmában. Ezt az emberi és szakmai elkötelezettséget szeretnénk többek között bemutatni, amelyre a vándorgyűlés a legjobb alkalom. Nem elég alkotni, arról néha számot is kell adni és most eljött a számadás ideje. Büszkén vállaltuk ezt a lehetőséget és nagy szeretettel, erdész barátsággal várjuk a hozzánk érkező kollégákat.

– *Megköszönve a beszélgetést ehhez kívánok jó időjárást, tartalmas programokat és sikeres rendezvényt!*

Nagy László

Kép: **Zétényi Zoltán**

A 146. OEE Vándorgyűlés szervezői

Régi hagyomány a Lapokban, hogy a május-júniusi lapszámokban a közelgő egyesületi nagy rendezvényre, közös erdész ünnepünkre irányítjuk az olvasók figyelmét. A következő szakmai névjegyek és a hozzárendelhető arcélek

segítségével ezt kívánjuk szolgálni, bemutatva az egyesületi vándorgyűlés rendezési feladatait összefogó tagtársakat. Az alábbiakban a kaposvári házigazda, a SEFAG Zrt. szűkebb szervező csapatát ismerhetjük meg.

RAKOVICS ANDREA

okl. erdőmérnök (Sopron, 2009)

2013 óta a SEFAG Zrt. közjóléti és turisztikai referense, korábban területgazdálkodási ágazatvezető. Gyakorlatot az erdőgazdálkodás mellett a szakirányú oktatásban is szerzett. OEE-tag, a vándorgyűlés általános felelőse. Kiemelt feladata a regisztrációk kezelése, a rendezvény pénzügyi elszámolása és az ajándécsomagok kialakítása.

KLENOVICS ANIKÓ

okl. környezetmérnök (2004), turizmus-menedzment (2010)

2014 óta a SEFAG Zrt. turisztikai és közjóléti osztályvezetője. 2007-ben kezdett dolgozni a társaságnál, kezdetben mint a Hotel Kardosfa vezetője, később turisztikai igazgatóként. A vándorgyűlés szervezésének általános felelőse, kiemelten a szálláshelyért és vendéglátásért felel.

SZABÓ JÓZSEF

okl. erdőmérnök (Sopron, 1998)

2013 óta a SEFAG Zrt. erdészeti politikai osztályvezetője. Korábban projektvezető, ezt megelőzően a Somogy megyei erdészeti hatóság igazgatója. OEE-tag, a Kaposvári Helyi Csoport titkára, a vándorgyűlés szakmai programjainak vendéglátásáért és az ünnepi közgyűlésért felel.

MERCZEL ISTVÁN

okl. erdőmérnök (Sopron, 1986), pénzügyi-vállalkozási szakértő (2001)

2012 óta a SEFAG Zrt. műszaki osztályvezetője. Ezt megelőzően erdészeti politikai és ellenőrzési osztályvezetőként, fahasználati osztályvezetőként és ágazatvezetőként látta el feladatait. A „Somogyi Erdőkért” aranygyűrű kitiűntetette. OEE-tag, a vándorgyűlés 2. szakmai és extra programjáért, valamint a baráti találkozóiért felel.

PINTÉR OTTÓ

okl. erdőmérnök (Sopron, 1981)
Fahasználati és faanyagmozgatási szakmérnök (1991)

2001 óta a SEFAG Zrt. Zselici Erdészeti Igazgatója. Korábban vezérigazgató-helyettes, erdészeti főmérnök. Kaán Károly- és Pro Silva Hungariae-díjas. A „Somogyi Erdőkért” aranygyűrű kitiűntetette. OEE-tag, a vándorgyűlés 1. és 4. programjának és a Ropolyi találkozónak felelőse.

MÁTÉ JÁNOS

okl. erdőmérnök (Sopron, 1996.),
közgazdász szakmérnök (2002.), vadgazdálkodási szakmérnök (2006.)

2007 óta a SEFAG Zrt. termelési vezérigazgató-helyettese. Korábban a Mecsekerdő Zrt. ágazatvezetője, majd erdészeti igazgatója. OEE-tag, a vándorgyűlés szervezésének felelőse. Irányításával kerültek kialakításra a szakmai programok.

SPINGÁR PÉTER

okl. erdőmérnök (Sopron, 1993.)

2008 óta a SEFAG Zrt. erdőgazdálkodási osztályvezetője. 1996-ban lett a társaság alkalmazottja, mint fahasználati ágazatvezető. OEE-tag, a Kaposvári Helyi Csoport elnöke. Az „Év Erdésze – 2015” verseny felelőse. A vándorgyűlésen a szakmai programok kialakítása, szervezése terén vállal szerepet.

IHÁROSI PÉTER

okl. erdőmérnök (Sopron, 2003.)

2013 óta a SEFAG Zrt. turisztikai és közjóléti osztályvezető-helyettese. 2012-ben került a társaságba. Korábban erdőgazdálkodásban, szakirányú oktatásban és az erdészeti hatóságnál szerzett gyakorlatot. OEE-tag, a vándorgyűlés kommunikációjának felelőse. Részt vett a rendezvény arculatának kialakításában.

Látogatás az illetékes államtitkárnál

A korábbi lapszámban már jeleztük, hogy a MEGOSZ a magán-erdőgazdálkodás legfontosabb kérdéseinek megvitatására egyeztetéseket kezdeményez az illetékes főhivatalnokokkal, politikusokkal, a szakma vezetőivel.

Utunk *dr. Bitay Márton* Örsböz, a Földművelésügyi Minisztérium erdő és erdészeti ügyekért is felelős államtitkárához vezetett. Irodájában 2015. április 1-jén látogattuk meg. A MEGOSZ-t *Luzsi József* elnök és *dr. Sárvári János* ügyvezető elnök képviselték.

A jó hangulatú, őszinte megbeszélésen elmondtuk, hogy úgy érezzük, az elmúlt időszakban háttérbe szorult a tárca kommunikációjában a magán-erdők ügye. Államtitkár úr megerősítette, hogy számára éppúgy fontos a 43%-nyi magán-erdő, mint az állami kezelésben lévők, de azok a közvetlen irányítás szempontjából nyilván szorosabban kapcsolódnak, gyakrabban kerülnek reflektorfénybe mindennapi munkája során.

Az erdőtvény módosítási ütemének érzékelhető lassulását firtató kérdésünkre Bitay Márton Örs elmondta, hogy valóban vannak hátráltató tényezők, de a napi munka folyamatos. A módosítás előkészítésére most készül

egy tervezet, amit véleményezésre természetesen a MEGOSZ is kézhez kap. Kérte, hogy őszinte, előremutató javaslatainkkal segítsük a folytatást.

Itt megjegyezzük, hogy a MEGOSZ eddig két tárgyalási előkészítő anyagban is megfogalmazta a törvény módosítására vonatkozó részletes elképzelését. Ezt követően pedig határidőre és részletesen válaszolt a minisztérium előbb 6 kérdésre az erdőtvény megváltoztatása kapcsán, majd a más témakörökben megfogalmazott 10 összetett kérdésre is. Érdeklődéssel várjuk, hogy az eddig leírt magán-erdős vélemények hogyan köszönnek vissza a tárca elképzeléseiben.

Az egyeztetés végén az államtitkár két fontos kijelentést tett. Jelezte, hogy szerinte a természetvédelmi törvény módosítása nélkül nehéz elképzelni az erdő-

törvény változtatását. Másrészt biztosított minket, hogy nem engedi, hogy az erdőtvény-módosítás egyetlen fázisából is kihagyják a magán-erdősöket. Végezetül az erdészeti szakirányítási támogatás visszaállításának gondolata elől sem zárkózott el, feltéve, ha a kérdésben érintett mértékadó döntéshozók is támogatják. Köszönjük a lehetőséget és várjuk az ígért folytatást.

MEGOSZ

Dr. Bitay Márton, államtitkár és Luzsi József, elnök

Integrált kormányhivatali rendszer

2015. április 1-jétől felállt az integrált kormányhivatali rendszer. A korábban önállóan működő közigazgatási szerveket és a szakigazgatási szervként működőket beolvasztották a kormányhivatalokba, és a továbbiakban azok főosztályaként, illetve osztályaként, ilyen megnevezéssel működnek.

A kormányhivatalok eddig ágazatonként elkülönülten, megyei és járási szinten működő, önálló feladat- és hatáskörrel bíró szakigazgatási szervekből, valamint a szintén önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező törzshivatalból álltak.

A 2015. április 1-jétől felállt integrált kormányhivatali rendszerben a szakigazgatási szervekből (a megyei igazgatóságokból, felügyelőségekből) kormányhivatali főosztályok, a járási szinten működőkből pedig osztályok let-

tek. A kormányhivataloknál egy-egy főosztály több korábbi szakigazgatási szerv feladatát fogja ellátni, amellyel összefüggésben csökken a vezetői szintek száma. Az átalakítás célja a gyorsabb ügyintézés, korábban ugyanis nem mindig lehetett tartani a 21 napos határidőt a szakhatósági eljárások miatt.

Az erdészeti ágazatot közvetlenül érintően az alábbi szakhatóságok integrálódnak többek között a hivatalba: Erdészeti Igazgatóság, Földhivatal, Földművelésügyi Igazgatóság, Közlekedési Felügyelőség, Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatóság, Munkaügyi Központ, Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerv, Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság.

A kormányhivatalokhoz emellett új, eddig más szervek által ellátott, elsősorban hatósági típusú államigazgatási fe-

ladatok kerülnek. A kormányhivatalhoz kerülő új területek közé tartoznak a környezetvédelmi és természetvédelmi felügyelőségek is.

A korábbi, nem megyei illetékességű közigazgatási szervek továbbra sem tagolódtak fel megyei szintre, hanem a korábbi székhelyükön lévő kormányhivatalba integrálódtak. A korábban önálló országos hatáskörű (másodfokú) szervek azonban továbbra is megmaradnak (pl. Országos Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség).

Tekintettel a szervezeti változásokra, a szakterületet érintő jogszabályok is jelentős mértékben módosultak, így az időállapotoknál figyelni kell arra, hogy az új, illetve módosító jogszabályok átmeneti rendelkezései a folyamatban lévő ügyeket hogyan rendezik.

Forrás: <http://ugyvedvilag.hu>, BÜK Hírlevél 340. szám

Az Országgyűlés alelnökénél jártunk

MEGOSZ látogatás a Parlamentben

Jakab István, az Országgyűlés alelnöke április 2-án parlamenti irodájában fogadta Luzsi Józsefet, Támba Miklóst és dr. Sárvári Jánost a MEGOSZ képviselőjében.

Elsőként az erdőtörvény módosítása került napirendre. Az alelnök úr véleménye szerint az erdőkből – a vitathatatlan közcélok mellett – a „kötelező haszonvételnek” kell megvalósulnia, hogy az erdő által megtermelt javakat a társadalom minél hatékonyabban hasznosíthassa. Így nem tartható, hogy az év felében korlátozzák a fahasználatokat, különösen a magánerdőben. A jelenlegi erdőtörvény legfontosabb anomáliáit abban látja, hogy túl sok gazdálkodást fékező tényezőt tartalmaz. Kijelentette, hogy a törvény módosításában számíthatunk a támogatására és segítségére, amit ezúton is nagyon köszönünk.

Jakab István felvetette, hogy az erdőtörvény módosításáról tartalmas és jelentős fajsúlyú vidéki konferenciát és azt követően fórumot kellene tartani az eddigi elképzelések széles körű megismertetése és a további javaslatok összegyűjtése céljából.

Ezt követően a MEGOSZ jelenlévő képviselői tájékoztatták alelnök urat a magánerdőt az elmúlt időszakban ért, elsősorban hátrányos intézkedésekről és azok várható hatásáról.

Így, a szakirányítási támogatás megszüntetése (2011-től napjainkig) beláthatatlan következményekkel jár a magánerdőkre és visszafordítja annak előnyös fejlődési folyamatait. A mezőgazdaságban közel 700 falugazdász és sok szaktanácsadó segíti a gazdálkodók munkáját, míg a magán-erdőgazdálkodók számára nincs semmilyen hasonló, államilag is támogatott országos hálózat. A szakirányítási támogatás visszaállítására tett ígéret azóta sem valósult meg.

Elcsoportosítanak több mint 20 milliárd forintot az erdészeti jogcímeiről, amit az életidegen jogcímrendeletek miatt nem tudtak az erdőgazdálkodók az Erdő környezetvédelmi és Erdőtelepítési intézkedéseken igénybe venni. (2014. december 11-i ÚMVP MB ülés Erdészeti Albizottság)

Alultervezték a 2014–2020 közötti erdészeti kereteket a Vidékfejlesztési Prog-

ramban. Ezt sikerült az FM segítségével visszahozni a többi ágazattal arányos támogatási szintre és kb. 106 milliárd forintban meghatározni a keretet a korábbi tervidőszak determinációjával együtt (2014).

A lejáró és új erdei haszonbérleti szerződésekre vonatkozóan megállapítják a földtörvény azon passzusainak érvényességét, ami kimondja, hogy az erdőtulajdonos önmagával, mint résztulajdonossal nem köthet haszonbérleti szerződést, sem egyetlen tulajdonostársával sem. (2014. december 6.)

szóló rendeletet, ami újabb fölösleges hatóságot és teljesíthetetlen adatszolgáltatást zúdit az erdőgazdálkodók nyakába, ahelyett, hogy az amúgy is kötelezően bevezetett EKÁER minimális kiterjesztésével kiváltották volna a párhuzamosságot (2015. március).

A szakirányítási támogatás megszüntetése azt eredményezte, hogy a nem működő magánerdők területe növekedésnek indult és a bennük kimutatott erdőfelújítási hátralék ugrásszerűen megnőtt az elmúlt néhány évben. Ezért

Balról: Támba Miklós, Jakab István, Luzsi József

Az önkormányzatok számára lehetőségként megnyílt földadó fokozottan hátrányos helyzetbe hozza az érintett települések környezetében található magánerdőket, hiszen akár aranykorona-érték, akár földterület alapján vetik ki, nem lehet igazságos. Az erdő – a mezőgazdasági földterületekkel ellentétben – nem hoz évről évre bevételt (olykor évtizedekig csak kiadás van az erdőterületekkel kapcsolatban), ugyanakkor földalapú támogatás sem jár rá. Ez azt jelenti, hogy a befizetendő adóknak nincs meg a forrása sem árbevételi, sem támogatási oldalon. (2015. január 1-jétől)

Az erdőtörvény aktuális módosításában behozzák az uniós EUTR faanyag-nyomonkövetési rendszerről

a gazdálkodó nélküli területeken, vagy ahol nem fellelhető a gazdálkodó, az erdészeti hatóságok megkezdték az erdőtulajdonosok közvetlen megkeresését, felszólítását és bírságolását. Ennek beláthatatlan következményei lesznek, mert ezek a kistulajdonosok nem rendelkeznek megfelelő anyagi eszközökkel sem szakszemélyzet alkalmazására, sem bírságok megfizetésére, sem erdőbirtokuk működőképessé tételére. A jelenlévők egyetértettek abban, hogy a szakirányítási támogatások visszaállítása hatékonyan mérsékelné az említett intézkedések kedvezőtlen hatásait és képes lenne lelassítani, középtávon megfordítani is a hátrányos folyamatokat.

MEGOSZ

Az Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszer

AZ EMMRE alrendszere

Terjéki Tímea – főerdőtervező, NÉBIH Erdészeti Igazgatóság

Az Országos Erdőkár Nyilvántartási Rendszert (OENyR) 2012-ben indította el a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Erdészeti Igazgatósága (NÉBIH EI). Jogszabályi alapját a 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szolgáltatja.

Az Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszer (EMMRE) alrendszereként üzemelő OENyR magában foglalja elődjének, az ERTI által az 1961–2011-es időszakban üzemeltetett Erdővédelmi Figyelő-Jelzőszolgálati Rendszernek az alapvető szakmai elemeit, annak minden előnyével.

Az OENyR célja a magyar erdők egészségi állapotának a megfigyelése, az észlelt károsítások leírása, feltérképezése és kiértékelése. Ennek segítségével a károsítások és esetleges terjedésük nyomon követhetők, az ebből hasznosítható információk pedig visszaszathatók a szakmai és szélesebb közönség számára.

Működésének alapját a jogosult erdészeti szakszemélyzettől (továbbiakban: JESz) negyedévente érkező bejelentések képezik. A JESz mellett ugyanakkor kárbejelentéssel élhet például az erdészeti szakszemélyzet (Esz), az erdőgazdálkodó (EGO), az erdészeti területen dolgozó kutató, sőt akár egy természetjáró is.

Az OENyR bizonylata

Az adatszolgáltatás az úgynevezett Erdővédelmi kárbejelentő lapon történik, melynek két típusa van.

Az „A” típusú Erdővédelmi kárbejelentő lap (A-EKB lap) a törvény által előírt OENyR-be való jelentési kötelezettség teljesítésére alkalmas. Használ-

ta egyszerű, lehetővé teszi az észlelt károk több szempontból való összevont leírását.

A „B” típusú Erdővédelmi kárbejelentő lap (B-EKB lap) a bejelentési kötelezettségen felül egyéb hatósági ügyekben is felhasználható. Így alkalmazható például folyamatos erdővédelmi károsítás esetén, vagy például az erdőt ért károsítás helyreállításához igényelt támogatásokhoz.

Az elmúlt években – a kárbejelentők igényeit is figyelembe véve – változott az Erdővédelmi kárbejelentő lapok szerkezete. A bejelentést mindig a legfrissebb lapon kell megtenni! Az időszerű EKB lapok a NÉBIH honlapján (www.nebih.gov.hu) érhetőek el.

A rendszer indulása óta a B-EKB lapot egyre gyakrabban alkalmazzák. A 2014-ben érkezett lapok 90%-a volt „B” típusú.

Az EKB lapok kitöltése

Az erdőben észlelt károkat az észlelési időpontban fennálló állapot szerint kell leírni, az akkori részletazonosítót és részletterületet alapul véve.

A bejelentéshez számos segédlet áll rendelkezésre a NÉBIH honlapján. Pl. *Útmutató és kódjegyzék, Ismertető a zárlati károsítókról, Gyakran Ismételt Kérdések* (GYIK) gyűjteménye. A hibák elkerülése érdekében a honlapról excel alapú bejelentő is letölthető, amelyben beépített ellenőrzés segíti a helyes ki-

töltést. A lehetséges erdei károsítások beazonosításához szakmai segítséget nyújt az *Erdőkárok képes útmutató (2013)* című kiadvány, amely a JESz számára ingyenesen elérhető.

Lényegi eltérés a kétféle kárbejelentő lap között, hogy míg a B-EKB lap esetén egy sorban csak egy erdőrésztlet egy fajára vonatkozó egy káreseménye írható le, addig az A-EKB lapon több erdőrésztlet és fajaj felsorolására is van lehetőség. Emellett az előbbinél egy kárbejelentőt csak egy erdőgazdálkodóhoz lehet felhasználni, míg az „A” típusú kárbejelentőn több gazdálkodó erdőrésztlete is szerepelhet.

Javasoljuk tehát, hogy aki más hatósági ügyben nem kívánja felhasználni a bejelentését, az A-EKB lapot nyújtsa be! *Fokozott figyelemmel kell kísérni a zárlati károsítások észlelését. Az észlelést követően azonnali bejelentés szükséges a NÉBIH EI felé, telefonon vagy e-mailen keresztül!*

Az EKB lapok leggyakoribb kitöltési hibái

Az EKB lapok hibás kitöltésekor a NÉBIH EI minden esetben felveszi a kapcsolatot a bejelentővel az adatok egyeztetése – javítása, kiegészítése – céljából. Ez történhet e-mailben vagy telefonon is. A B-EKB lapok adatjavításakor – annak további hatósági ügyben való felhasználása miatt – minden esetben új bejelentőt kell benyújtani.

Év	Negyedév					Összesen
	I.	II.	III.	IV.	Nullás	
2014						
A-EKB lap	54	59	30	10		161
B-EKB lap	239	536	361	206		1342
Összesen:	293	595	391	224	172	1675

2014-ben érkezett bejelentők megoszlása (db)

S o r		Helység, Tag, Részlet	Fafaj	Károsítás				Védekezés		Jel	Kötelezettség	
				Károsítás kód	Érintett terület (ha)	Gyakoriság (%)	Kárerély (%)	Érintett fatömeg (m ³)	Észlelés (hó, nap)	Módja	Állapota (TV)	
1												
2												

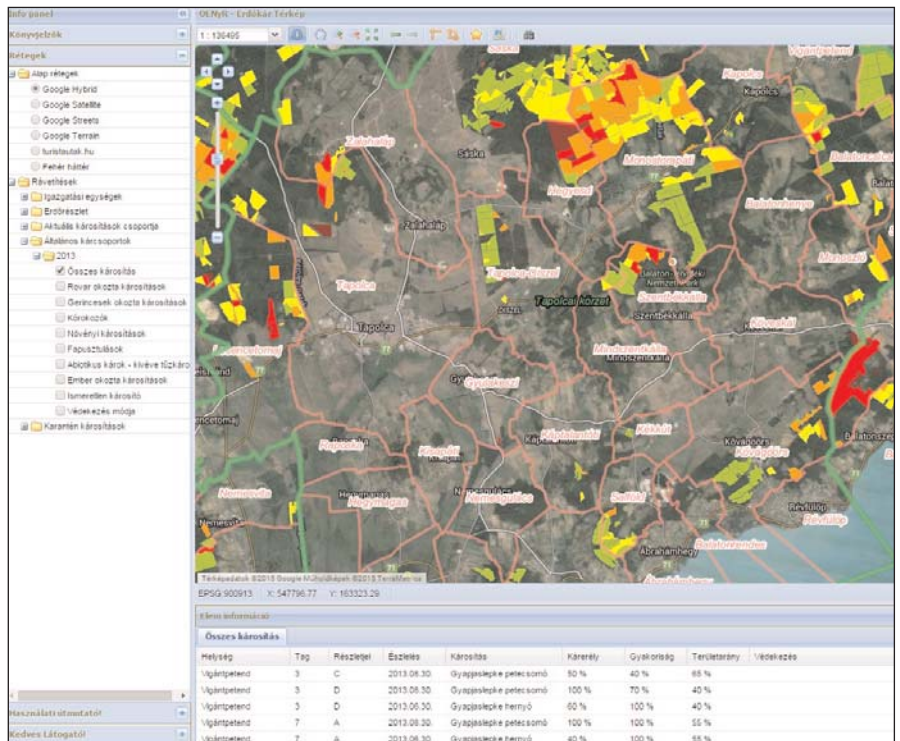
„B” típusú Erdővédelmi kárbejelentő lap

A bejelentés során leggyakrabban előforduló kitöltési hibák:

- Az EKB lap fejléce hibás:
  - a JESz kód helyett a jelvénytörzsszám szerepel rajta,
  - az EGO kód nem kapcsolható az erdőgazdálkodó nevéhez,
  - a negyedév nem a megadott észlelési időnek megfelelő.
- A káresemény-sorok hibái:
  - a részletazonosító adatok nem az észlelési időpont állapotának felelnek meg,
  - a fajfaj helytelen megadása (pl.: NNY, KTT-CS),
  - az érintett terület értéke „B” típus esetén meghaladja a részlet területét,
  - régi, már kivonásra került kárkód használata,
  - a gyakoriság és/vagy kárerély megadása hiányzik,
  - a gyakoriság és/vagy kárerély értéke nem egész számra kerekített,
  - az észlelés időpontjának helytelen megadása (pl. folyamatos),
  - az észlelés időpontja nem a megadott negyedévhez tartozik,
  - a védekezés módja vagy állapota hiányzik (az egyik mező megadása maga után vonja a másik mező megadását is),
  - nem zárlati károsító esetén a B-EKB lapon kitöltött „Jel” oszlop,
  - az A-EKB lapon a „Jel” oszlop üresen maradt,
  - a kötelezettség megadása nem a megfelelő kóddal történt (pl. terület megadása).
- A lábléc hibás, mert nincs aláírva.
- Egyéb: régi típusú EKB lap használata (pl. tömbös).

Visszacsatolás a szakmai felhasználók felé

Az NÉBIH EI az OENyR-be került információkat feldolgozza, elemzi és felhasználja számos további szakmai anyag előkészítéséhez. Az ERTI által szerkesztett, évente megjelenő *prognózis füzetek* tájékoztatnak az adott évben fellépett és a következő évben várható káreseményekről, mely jelentős részben az OENyR adatokon alapszik. A szintén évente megjelenő *EMMRE leporelló* röviden bemutatja az adott évben fellépett jelentősebb mértékű erdőkárokat. Emellett a NÉBIH honlapján elérhető az úgynevezett *erdőkárterkép*, mely erdőrészlet szintjén kár csoportonként ábrázolja az adott évben fellépő károsításokat és mértéküket. Az egyes erdőrészletek ese-

Erdőkárterkép (<http://erdoterkep.nebih.gov.hu/erdokar/index.html>)

tén lekérdezhetők az erdőkár-bejelentéssel kapcsolatos információk, köztük a károsítás neve, gyakorisága, kárerélye, területaránya. Az erdőkárterkép a <http://erdoterkep.nebih.gov.hu/erdokar/index.html> webcímen érhető el.

Az adott évben fellépett jelentősebb mértékű károsítások tematikus térképi megjelenítése szintén a NÉBIH honlapon érhető el.

Fentiekon túlmenően az OENyR adatbázisa további szakmai tájékoztatást, valamint a kutatási munkákhoz segítséget nyújt.

Elérhetőség, kapcsolattartás

Az Erdővédelmi kárbejelentő lapokat a NÉBIH Erdészeti Igazgatósága dolgozza fel. Az intézmény levelezési címe, ahova a kárbejelentőket küldeni kell: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság, 1370 Budapest, Pf. 345. A rendszer üzemeltetőivel az erdovedelem@nebih.gov.hu e-mail címen vehető fel a kapcsolat.

Az OENyR jövője

Az OENyR a beérkezett adatok alapján hozzájárul az erdőben észlelt károk azonosításához és leírásához. Feladatának tekinti az adatok feldolgozását, közlését, továbbá a jelentős erdőkárok terepi helyszínelését. Törekszik az egyes káresemények évközi, akár negyedévenkénti kiértékelésére. Az így előállt kimutatások, tematikus térképek, valamint az erdőkárterkép hatékonyan segíti az erdőgazdálkodással foglalkozók munkáját.

A minél eredményesebb együttműködés céljából az OENyR-rel kapcsolatos információkra és az újonnan bevezetett módosításokra a jövőben hírlevél formájában is felhívjuk a figyelmet. Ezáltal kívánjuk erősíteni az erdőszaki szakemberrel a kapcsolattartást és növelni az információáramlás hatékonyságát.

A NÉBIH EI ezúton is köszöni az erdőszaki szakemberrel kitartó munkáját és együttműködő szakszerű hozzáállását! 🌿

InnoWaggonok a KEFAG Zrt.-nél

Régi-új szállítmányozási technológia

A KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.-nek és jogelődjeinek évtizedek óta legnagyobb és meghatározó kereskedelmi partnere az ausztriai székhelyű Papierholz Austria GmbH., az osztrák papírgyárak által létrehozott fabeszerzéssel foglalkozó vállalat.

A papírgyártás technológiai folyamatában a lucfenyőhöz mintegy 20 százalékban erdei- és feketefenyőt is kell adni. A megfelelő minőségű alapanyagot már hosszú ideje folyamatosan társaságunk, Magyarországon legnagyobb termelési bázissal rendelkező és államilag is garantált stabil beszállító partnere biztosítja és szállítja az osztrák cég gyáraiba.

Az arányok és a feladat nagyságát érzékelteti, hogy ebből a választékból országosan 4-500 ezer ürméter kiszállításáról beszélünk, amiből fakereskedelmünk csúcsidejében társaságunk elérte az éves 250 ezer ürmétert. Sarangolt fenyő papírfából pedig jelenleg is több mint 100 ezer ürméter az éves feladás Ausztriába!

Természetesen ezek a kiszállított mennyiségek nemcsak a KEFAG Zrt. vagyonkezelési területéről származtak, jelentős mennyiségű vásárolt fát is tartalmaztak.

Kezdetben az erdészkerületekhez legközelebbi vasútállomásokról indultak a szállítmányok hagyományos vasúti vagonokban, ami a már említett mennyiségeket tekintve nem fizikálisan, mint inkább „szellemileg” volt megterhelő. Gondolok itt elsősorban a MÁV szigorú vagonkezelési előírásaira és egyéb szállítmányozási szabályzatára.

A zökkenésmentes kiszállítás és a szerződött mennyiség teljesítésének szavatolása érdekében 1994-ben a KEFAG Zrt. és a Papierholz Austria GmbH. közösen úgy döntött, hogy az egyre nagyobb mennyiségű fenyő papírfaszállításokat az egyedi feladások mellett megpróbálja összehangolni és ún. irányvonatok indításával kiszámíthatóbbá és gazdaságosabbá tenni.

A MÁV akkori vezetésével és illetékes kollégáival való többszöri személyes tárgyalás után így indultak el Bács-Kiskun megyéből az első irányvonatos szállítmányok. A próbák bebizonyították, hogy mindhárom félnek előnyös ez a szállítási forma. A feladó KEFAG Zrt. számára biztonságossá és tervezhetővé tette a vagonellátást, valamint segítette szállító-

parkjának koncentrált kihasználását. A vasút munkája tervezhetővé vált, mellyel jelentős költségeket tudott megtakarítani. Végül, de nem utolsósorban a vevő folyamatosan, egyszerre nagyobb mennyiségű alapanyagot kapott, valamint fuvarkedvezményt a saját költségviselési szakaszán.

Egy irányvonatban egyszerre 16–20 négytengelyes nyitott vasúti kocsi mozgott, előre rögzített menetrend alapján. A költséghatékonyság növelése miatt ívelt, ún. „púpos” rakodással történtek a feladások. Az így megrakott szerelvényeknél az egyik legnagyobb gondot a biztonságos munkavégzés feltételeinek kialakítása okozta, amelyre különféle megoldások, ötletek születtek, de ezek közül egy sem volt egyszerre

Púpos rakodás, 2010.

szabályos, biztonságos és hatékony. Kedvezőtlen időjárás (jég, fagy) esetén a rakodás komoly nehézségekbe ütközött. A másik folyamatos gondot a kötözőanyag, az ún. spanifer „népszerűsége, kelendősége” okozta. A kiskőrösi vasútállomáson előfordult, hogy mire a dolgozók a szerelvény végére értek a lekötözéssel, az első vagonokról már „eltűnt” a spanifer!

Minden gond ellenére a feladott irányvonatok száma évről évre nőtt és 2000-ben már 88-at indított a KEFAG Zrt. Ausztriába, azaz voltak olyan hetek, hogy három szerelvényt is.

Az így kialakított szállítás sajátossága, hogy gyűjtőállomásokon (területünkön ilyen Kiskunfélegyháza és Kiskunhalas) rendezik össze a környező feladóhelyeken megrakott vagonokat irányvonattá és onnan már egy szerelvényként, megbontás nélkül megy a szállítmány a célállomásig.

A MÁV-nál időközben végrehajtott átszervezések, leépítések, személycserék hatására azonban a folyamatos szállítás egyre nehezebbé vált és a helyzetet tovább rontotta a minden évben megemelt (szerintünk indokolatlanul magas) fuvardíj.

Magyarországon jelenleg az RCH (Rail Cargo Hungaria Zrt.) végzi a vasúti teherfuvarozás nagy részét, mely a MÁV Zrt.-ből kivált Rail Cargo Zrt. megvásárlásával jött létre 2009-ben, s a társaság tulajdonosa a Rail Cargo Austria AG.

A problémák enyhítésére vevőnk az általa bérelt vagonokkal próbálta életben tartani ezt a szállítási módot, ami sajnos minden erőfeszítés ellenére 2009-re mégis megszűnt.

Az utóbbi években többször felmerült a vevőnkkel történő tárgyalásainkon, hogy jó lenne újraéleszteni az irányvonatos

Spaniferes irányvonat, 2010.

Innofreight vagonok

Innofreight vagon megrakva

szállítás. Az elhatározás 2015-ben megvalósult, így újra elindultak a speciális szerelvények, melyek kialakítását komoly fejlesztőmunka előzte meg.

Az Európa-szerte újdonságnak számító InnoWaggon számos szabadalmi bejelentéssel védett, könnyűszerkezetű, univerzálisan alkalmazható 80 lábás konténerkocsi. A konténerek befogadóképessége 46,4 köbméter, a konténereket szállító kocsi legnagyobb terhelhetősége 54 tonna. A technológia a hagyományos árukezeléshez képest jelentősen rövidítheti a be- illetve kirakodási időt.

A Rail Cargo Group és az Innofreight Expeditions GmbH. az új vagon- és átrakodási megoldások közös kidolgozásával és megvalósításával a legkedvezőbb európai vasúti forgalom kialakítására törekszik. A saját fejlesztésű, speciális konténerek kialakítása lehetőséget teremtett számunkra az irányvonalak újraindítására.

Bízunk benne, hogy nem fognak megisméltődni azok a gondok a szállítványozó társaságnál, amelyek korábban

(2008-2009) gazdaságossági szempontból lehetetlenné tették az ilyen formájú rakodásokat.

Kezdeti tapasztalataink rakodási szempontból nagyon kedvezők a konténeres vagonokról. A rakomány nem nyúlik a kocsiszekrény fölé, ezáltal nem kell „púpozni” és lekötöni sem a vagonokat. Ez lényegesen lerövidíti a rakodási időt és kiküszöböli a szinte állandó vitákat a kocsiátvevőkkel, valamint megszünteti az utólagos igazítások szükségességét, így jelentős költség-megtakarítást eredményez.

Remélhetőleg a bevezetett rendszer ésszerűsítését és előnyeit a szállítványozó társaság (RCH) is értékeli és támogatja, mert hosszabb távon csakis ebben az esetben lesz jövője az új típusú irányvonalos szállításoknak!

Koczka Zoltán

termelési vezérigazgató-helyettes, KEFAG Zrt.

Mézes Lajos

kereskedelmi irodavezető, KEFAG Zrt.

Mini forwarder a Szilvássváradi Erdészethnél

2015. április 14-én az EGERERDŐ Zrt. Szilvássváradi Erdészete gépbemutatót tartott, ahol az ALSTOR 820-as kihordó kisgépek munka közben láthatóak az érdeklődők.

A rendezvényt közel 80-an látogatták meg, köztük egyéni vállalkozók, a Bükk Nemzeti Park munkatársai, a Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium diákjai és az EGERERDŐ Zrt. munkatársai.

A Szilvássváradi Erdészet épülete előtti megnyitón Papp Gyula erdészvezető, és Antal József, az erdészet gondnoka köszöntötte az egybegyűlteket. Rövid tájékoztatásuk után gépjárművekkel indultak a látogatók a terepi bemutató helyszínére, ahol Schandl Béla, a gép hazai forgalmazója, a Timberwald Kft. vezetője mutatta be az erdészeti kihordót, mely már évek óta dolgozik a Pilisben. A rövid, de annál tartalmasabb ismertetője után a Szalajka-völgyben, a Villa Negra vendégház melletti erdőrészben munka közben is szemügyre vehették az ALSTOR-t a megjelent vendégek. A jobb szemléltetés érdekében olyan terepi adottságok-

Alstor 820 munka közben

kal rendelkező szálaló vágásos, középkorú erdőrészletet választottak ki az erdészet dolgozói, ahol a 8 x 8, azaz a nyolc kerék meghajtású kisgép hegyvidéki viszonyok között is megmutathatta kiváló terepjáró képességeit. A jól felszerelt (csörlővel, daruval, oldaltámasztókkal) ALSTOR magára halmozva a fát, a visszamaradó törzsek, növényzet és a talaj kímélésével, vonszolás nélkül, gumikeréken juttatja ki a faanyagot az erdőből a kívánt rakodóra.

A bemutató végén Schandl Béla ismertette a gép teljesítményét, tulajdonságait, majd közös beszélgetés alakult ki a használhatóságáról, továbbfejlesztéséről, beszerzésének finanszírozásáról.

A résztvevők megállapították, hogy az ALSTOR 820 a nevelővágások, szálaló vágások, szálalások kíméletes, természetközeli végrehajtásának gazdaságosan üzemeltethető vezérgépe, amely a fiatal, középkorú erdőkben, és a hegyvidéki viszonyok között is megállja a helyét.

Bárdos Bence

erdőművelési előadó,
EGERERDŐ Zrt.

Erdészeteti szakmunkástanulók versenyeztek Ásotthalmon

Az erdészeteti szakmunkások számára a Szakma Kiváló Tanulója Verseny országos döntőjét ebben a tanévben április 8-10. között hirdette meg a Földművelésügyi Minisztérium és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara. A verseny házigazdája az ásotthalmi Bedő Albert Erdészeteti Szakképző Iskola és Kollégium volt.

Iskolánk legutóbb 2012-ben adott helyett ennek a több mint négy évtizedes hagyományokkal rendelkező vetélkedőnek, amelyet először 1971-ben rendeztek meg. A versenyen végül négy iskola hat csapata jelent meg. A mátrafüredi FM ASZK Mátra Erdészeteti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskolája és Kollégiuma és a hajdúböszörményi Széchenyi István Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium egy-egy csapata mellett a szőcsénypusztai Széchenyi Zsigmond Mezőgazdasági Szakképző Iskola és Kollégium és a házigazda iskola két-két csapattal indulhatott, mivel itt két végzős osztály fejezi be a tanulmányait. A versenyben végzős osztályonként 1-1 csapat, csapatonként 4-4 tanuló vehet részt, így ebben az évben 24-en mérték össze tudásukat.

A verseny kétfordulós. Az első fordulót – az iskolai házi-verseny – a szakmunkásképzést folytató intézmények rendezik. Ez az országos versenyhez hasonlóan elméleti és gyakorlati részekből áll. A második forduló az országos verseny, amelyet a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által felkért iskola szervez. A versenyen a szakmunkásvizsgálóhoz hasonlóan nyolc modulból mérettettek meg a tanulók. A versenyt

nehéztí, hogy a tanulók nem tanáraik, hanem számukra ismeretlen pontozóbírók előtt adnak számot tudásukról. A versenyen 23 erdészeteti szakember, többnyire a környező erdőgazdaságok erdőmérnökei töltötték be a pontozóbírók szerepét.

A versenyzők és kísérőik április 8-án délelőtt érkeztek meg, majd az ebédet követően az ünnepélyes megnyitóval kezdetét vette a verseny. Ezt követően kihúzták a rajtszámokat, majd 14³⁰-tól a fakitermelés és az erdészeteti erő- és munkagéptan modulok írásbeli feladatainak a megoldása várt a versenyzőkre. Egy kis szünet után a vállalkozási ismeretek modul gyakorlati feladatai következtek. Az írásbeli után a versenyzők átöltöztek, majd bejárták kísérőikkel a következő napi gyakorlati feladatok helyszíneit. Vacsora után még a balesetvédelmi oktatás és egy technikai értekezlet várt a résztvevőkre.

Csütörtökön vette kezdetét az SZKTV leglátványosabb része, a gyakorlati verseny. A tantermi növény- és vadfelismerés után a többi gyakorlati feladat négy helyszínen folytatódott. A versenyző csapatok forgószínpadszerűen mozogtak az egyes helyszínek között. A motorfűrész-szerelés és lánckímélő-darabolás versenyszámok az is-

kola udvarán, míg a döntés, a közelítés és a tisztítás, jelölés az iskola tanulmányi erdejében zajlottak. A verseny szervezőinek kedvezett az enyhe, tavaszi idő, bár az időnként fel-feltámadó szél olykor megrézfalta a döntés versenyszám résztvevőit.

Péntek délelőtt a szóbeli versenyek következtek. A három helyszínen 2-2 modulból kellett számot adni a tudásukról a versenyzőknek. A verseny izgalmát fokozta, hogy a három nap során a versenyzők nem ismerhették a részeredményeket, azok majd csak az ünnepélyes eredményhirdetésekor derültek ki.

A hatalmas izgalommal várt ünnepélyes eredményhirdetés pénteken 16 óra körül kezdődött. A verseny végül fényes ásotthalmi sikerrel zárult.

Végeredmény:

Csapat:

Ásotthalom I.

Ásotthalom II.

Szőcsénypuszta II.

Szőcsénypuszta I.

Mátrafüred

Hajdúböszörmény

Egyéni:

Vincze Attila, Ásotthalom

Kuris Gábor, Ásotthalom

Bárkányi Zoltán, Ásotthalom

A versenyen tanúsított teljesítménye alapján a 24 versenyző közül végül 8 tanuló szerzett jeles minősítésű szakmunkás-bizonyítványt.

A jövő formálása a kezetekben van!

El kell érniük, hogy az agrárszakmák a legnépszerűbb hivatások közé kerüljenek a pályaválasztók körében – hangsúlyozta *Dömötör Csaba*, a Földművelésügyi Minisztérium főosztályvezetője az erdészeti szakmunkás Szakma Kiváló Tanulója Verseny országos döntőjének záróünnepségén.

Az ilyen versenyek abban is segítenek, hogy amikor már nem diákként, hanem felnőttként vesznek részt a megmérettetésekben, felkészültebbek és gyakoroltabbak lesznek, mint versenytársaik – köszöntötte a rendezvény résztvevőit *Dömötör Csaba*. Mint mondta, a sikeres ember tudja, hogy sosem érdemes mást okolni az esetleges kudarcért, a sikerért viszont legyünk hálásak annak a közösségnek, ahol a tudást megszereztük! A főosztályvezető arra kérte a fiatalokat, hogy törekedjenek mindig a győztes, pozitív hozzáállásra, és lehetőleg a csapatban elért siker képességét is próbálják elsajátítani. A diákokat a saját sorsukért való személyes felelősségvállalásra biztatta azokkal a szavakkal, hogy „a jövőnk formálása a saját kezünkben van”.

Dömötör Csaba szólt a tárcá és az iskolák előtti feladatokról is. El kell mondanunk a fiataloknak, hogy nemcsak egyre biztosabb karriert várhatnak az agráriumtól, hanem értelmes, távlatos alkotómunkát is. A cél az, hogy az agrárszakmák a legnépszerűbb hivatások közé kerüljenek a pályaválasztók körében – fogalmazott a főosztályvezető.

Forrás: *kormany.hu, FM*

A szponzoroknak köszönhetően valamennyi versenyző értékes ajándékokkal térhetett haza. Versenyünket a következő cégek, szervezetek támogatták, és díjakat, ajándékokat ajánlottak fel: Agrár Oktatási, Kutatási Dolgozók Szakszervezete, *Andreas Stihl Kft.*, *Ásotthalmi Bedő Albert Alapítvány*, *Bakonyerdő Zrt.*, *Csiszér-Gép Kft.*, *DALERD Zrt.*, Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete, *Erdőszöv Zrt.*, Földművelésügyi Minisztérium, *Gemenc Zrt.*, *Gyulaj Zrt.*, *Hibro 2013 Kft.*, *Kaszó Erdőgazdaság Zrt.*, *Husqvarna Magyarország Kereskedelmi Kft.*, *Ipoly Erdő Zrt.*, *KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.*, *Kisalföldi Erdőgazdasági Zrt.*, *NEFAG Zrt.*, Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, *Nyírerdő Zrt.*, Országos Erdészeti Egyesület, *SEFAG Zrt.*, a szegedi *Stihl Szakkereskedés, Szombathelyi Erdészeti Zrt.*, *Szöke Kft.*, *Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt.*, a *Varga Pékség* és a *VITIFARM Kft.* *Ásotthalomról*.

A verseny fődíját, az *Andreas Stihl Kereskedelmi Kft.* által felajánlott motorfűrészét az egyéni összetett verseny győztese, **Vincze Attila** vihette haza, amelyet *Nagy Krisztián*, a cég területi képviselője adott át. A második helyezett *Kuris Gábor* egy *Husqvarna* motorfűrészét, az *ERDŐSZÖV Zrt.* ajándékát kapta. A harmadik helyezett *Bárkányi Zsolt* szintén egy *Husqvarna* motorfűrészét és védőfelszerelést, a *Husqvarna Kft.* díját vihette haza, a díjat *Bartók Tibor*, a cég képviselője adta át.

Az eredményhirdetés során további értékes ajándékokat kaptak a versenyzők. A döntés első helyezettje, a szőcsénypusztai *Balogh József* a *Stihl* védőfelszerelés-ajándéksomagját

A győztes ásotthalmi csapat

kapta. A közelítés legjobbjá, *Vörös Dávid* *Husqvarna* védőfelszerelés-ajándéksomagot vehetett át. A tisztítás versenyszámban holtverseny alakult ki. A győztesek, *Bárkányi Zsolt* és *Vasas László* könyvjutalomban részesültek. A motorfűrész-szerelés és lánckímélő-darabolás versenyszámban szintén ketten végeztek az élen, *Kuris Gábor* és *Vasas László* *Stihl* védőfelszerelés-ajándéksomagokat kaptak. Növényfelismerésből az 1. helyezett *Vincze Attila* könyvjutalomban részesült. Vadfelismerésből két tanuló ért el első helyezést: *Vincze Attila* és *Bárkányi Zsolt* könyvjutalmat kaptak. Vállalkozási ismeretekből 3-as holtversenyben a legjobb lett *Gortva Dániel*, *Bárkányi Zsolt* és *Vörös Dávid*. Jutalmukat, az Országos Erdészeti Egyesület ajándékát *Szabó Tibor*, az Egyesület elnökségének tagja, régióképvisező adta át. Az elméleti verseny győztese, *Kuris Gábor* egy *Stihl* karórát vehetett át. A legjobb gyakorlati versenyző, *Vincze Attila* *Stihl* védőfelszerelés-csomagot vehetett át *Nagy Krisztiántól*, a *Stihl Kft.* területi képviselőjétől. Ezen kívül a gyakorlatból legjobb tanuló, *Vincze Attila* a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara serlegét és oklevelét is átvehette.

Az Agrár Oktatási és Kutatási Dolgozók Szakszervezetének vándorserlegét a legjobb összetett eredményt elért csapat iskolája, az *ásotthalmi Bedő Albert Erdészeti Szakképző Iskola és Kollégium* kapta. A díjat *dr. Víg László*, az *AOKDSZ* elnöke adta át *Andrésiné dr. Ambrus Ildikónak*, az iskola igazgatójának.

Andrés Pál
tanulmányi erdő vezető

Roth Gyula Kupa Sopronban

2015. április 22. és 24. között rendezték meg Sopronban az Erdészeti és Vadgazdálkodási Technikus szakképesítés Országos Szakmai Tanulmányi Verseny döntőjét. A korábbi évek gyakorlatától eltérően, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által meghirdetett verseny már az új kerettantervi képzéssel összhangban nagyobb tétet jelentett a résztvevőknek.

Az OSZTV ugyanis ebben a szerkezetben megfeleltethető a komplex szakmai vizsgának, amely írásbeli, gyakorlati és szóbeli részekből áll. A jogszabály és a versenyszabályzat szerint a megmértetésen 71% felett teljesítő tanulóknak nem kell technikus képesítő vizsgát tenniük. Érdemes tehát nagyobb energiát fektetni a felkészülésbe.

Az első forduló a komplex írásbeli volt, ahol a kiírásnak megfelelően 56 versenyző vett részt az Erdészeti és Vadgazdálkodási Technikusokat képző intézményekből. A második fordulóba a legjobb 15 versenyző jutott. Az előzetes várakozásoknak megfelelően a döntőbe csak a hagyományokkal rendelkező iskolák tanulói jutottak be.

A soproni iskolából 9 tanuló, a szegediből és a barcsiból 2-2, a mátrafürediből és a szőcsénypusztaiból 1-1 tanuló alkotta a döntő mezőnyét.

A versenyt a *Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt.* szakemberei szervezték *Román József* vadgazdálkodási igazgató irányításával, aki egyben a versenybizottság elnöki feladatait is ellátta. Személye szavatolta a részrehajlás nélküli versenyt. Az egyes versenyszámok bírói feladatait a társiskolák szakemberei és a TAEG kerületvezető erdészei látták el.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara anyagi támogatása és felügyelete tette hivatalossá a verseny eredményeit. A versenyszámok gyakorlatilag felölelték az erdészszakma teljes keresztmetszetét, amely most már a vadgazdálkodással is bővült.

A versenyzőknek komplex gyakorlati versenyszámokban kellett jeleskedniük.

A versenyszámok helyszíneit a Fáber-rét környékén jelölték ki a verseny reggelén. A szervezésnek köszönhetően fennakadások nélkül zajlottak az események az egyes állomásokon. Estére már részeredmények tették izgalmassá a várakozást.

A harmadik napon került sor a szóbeli megmértetésre. A komplex tételben négy szakmai kérdést kellett kifejteni 15 perc alatt. A tétel két erdészeti és két vadászati kérdést tartalmazott, és komoly felkészültséget, lényeglátást és előadásmódot igényelt. Minden versenyző ugyanazt a tételt kapta, így tárgyilagosan lehetett értékelni a teljesítményeket.

A beérkező eredmények tükrében ránk nézve egyre bizta-

tóbban alakultak a verseny kilátásai. A szóbeli után az összesített eredmények fényes soproni sikert mutattak. Az iskola történetének eddigi legnagyobb arányú győzelmét könyvelhettük el.

Az összesített versenyben kilenc tanulónk jutott a döntőbe, és az első nyolc helyet soproni diák szerezte meg. Valamennyi versenyszámot megnyertük.

Versenyszámonkénti eredmények:

Írásbeli: *Vid Viktor Gedeon*
 Határazonosítás: *Gubicza Gábor*
 Gyéritésjelölés: *Szabó Bence*
 Fakészlet-meghatározás: *Viktor László*
 Motorfűrész-szerelés: *Viserálek Martin*
 Választékolás és számbavétel: *Viserálek Martin*
 Lövés kispuskával: *Viktor László*
 Trófea-minősítés és távolságbecslés: *Viserálek Martin*
 Felismerés: *Vid Viktor Gedeon*
 Szóbeli: *Vid Viktor Gedeon*

Összesített eredmény:

1. **Vid Viktor Gedeon** (Sopron)
2. **Viserálek Martin** (Sopron)
3. **Szalai Dániel** (Sopron)

Természetesen a verseny egyetlen résztvevője sem vesztes, hiszen mégiscsak az ország legjobb 15 tanulója versengett egymással.

Köszönetet szeretnék mondani a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarának a verseny anyagi támogatásáért, a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. munkatársainak a szervezésében nyújtott segítségért, az *Andreas Stihl Kft.*-nek a felajánlott értékes ajándékokért, az *Országos Erdészeti Egyesület*, valamint az *Erdész és Faiparos Diákok Baráti Köre* által felajánlott díjakért.

Külön megtiszteltetés volt számunkra, hogy a verseny eredményhirdetésén részt vett *Dömötör Csaba*, az FM Agrárszakképzési Főosztályának vezetője és *Pataki Tamás*, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara szakképzési igazgatója.

A soproni csapat (balról jobbra): *Papp Márk, Szalai Dániel, Horváth Péter, Gubicza Gábor, Vid Viktor Gedeon, Hámori András, Szabó Bence, Viserálek Martin, Viktor László.* (Fotó: *Faragó Sándor*)

Köszönöm a munkatársaimnak a felkészítő munkát, a szervezésben és a verseny lebonyolításában nyújtott tevékenységet, a társiskolák tanárainak a segítségét, amelynek eredményeként jó hangulatú, baráti légkörben töltöttünk együtt két napot.

Dr. Rónai Ferenc

igazgató

NYME Roth Gyula Gyakorló SZKI

Az erdőnevelés időszerű kérdései

Mire neveltetek erdeink?

Az elmúlt évtizedekben jelentősen megváltoztak az erdőkkel szemben támasztott társadalmi követelmények és ennek hatására az erdőgazdasági szemlélet is nagymértékben átalakult. Ez a szemléletváltás jól tükröződik az erdőgazdálkodás törvényi szabályozásában is.

Ha összevetjük az 1961-es erdőtörvény célját („... a népgazdaság és a lakosság több, jobb és olcsóbb fához, valamint egyéb erdei termékekhez jusson; az erdők és fásítások fokozottabb mértékben betöltsék talajvédelmi, vízgazdálkodást szabályozó, helyi éghajlatot befolyásoló, egészségvédő és egyéb hasznos rendeltetésüket...”), a 2009-es erdőtörvénnyel („... biztosítsa az erdő, mint a természeti tényezőktől függő és az emberi beavatkozásokkal érintett életközösség és élőhely fennmaradását, védelmét, gyarapodását, továbbá az erdő hármaskörű funkciójának...”), nem kell sok magyarázatot fűzni, az erdő rendeltetéseiben bekövetkezett rangsorváltozásról.

A két törvény között eltelt közel 50 esztendő, ami emberi mércével nagy léptéknek (generációváltásnak) számít, az erdők (tölgyek, bükk stb.) életében viszont nem feltétlen jelent sok időt. A még a korábbi törvények és igények szellemében felújított és nevelt erdők napjainkban kerülnek letermelésre. Felújításuknál figyelembe veszik a már megváltozott igényeket; döntően természetes felújításra törekednek és elnyújtott felújítási ciklussal dolgoznak, a folyamatos erdőborítás jegyében.

Tavaly egy diplomamunka kapcsán alkalmam volt elmélyedni a kocsánytalan tölgyek nevelésében, természetes felújításában. A diplomadolgozat témája a következő volt: a kocsánytalan tölgy vízajtásosodása ernyős bontóvágásokban. A probléma ismerős volt már számomra, hiszen a Sopron környéki erdőket is sok helyen érinti. Konzulensi munkám során számos általános kérdés merült fel bennem a vízajtásosodással kapcsolatban. Köztük az is, hogy hogyan lehetne mérni egy törzs vízajtásosodását, hiszen annak számos paramétere van (vastagsága, sűrűsége stb.). A könnyebb értelmezéshez

összeállítottam egy indexszámot, a vízajtásosodási indexet, amely három érték súlyozott összege (1× az első legalább 3 cm-es vízajtás kezdeti magassága; 0,6 × a vízajtások tövességének vastagsága, 0,4 × a vízajtások sűrűsége). A diplomadolgozat felmérési adataiból készült tanulmányt a közeljövőben publikálják.

A vízajtásosodás tulajdonképpen csak egy, de talán az egyik legégetőbb probléma a bontóvágások során. Terepi bejárásainkon számos más gonddal is szembesültünk a természetes felújításoknál: csúcshártyásodás, a már leszáradt vízajtások bekorhadása, egészségi állapot romlása stb. Ezek sok helyen nem is feltétlen okoznak szakmai vagy gazdasági problémát, de gyakorlatilag alig láttam tökéletesnek mondható elnyújtott természetes felújítást. Ekkor

Kocsányos tölgy vízajtásosodása

elgondolkodtam, hogy honnan is eredhet ez.

Ezeket az idős 80–100 év körüli állományokat még lényegesen más célra és más szemlélettel nevelték, mint amit most elvárunk tőlük. Az akkoriban gyakran sarjastatott, sűrűn tartott, felnyurgult állományoknak jellemzően kis lombkorona-vetületük volt. Ennek is oka, hogy a mesterséges erdőfelújítások voltak a meghatározók, a természetes felújítások esetén pedig a legrövidebb vágásciklusra törekedtek. Látna a megannyi kisebb-nagyobb gondot ezen állományok felújításánál, felmerül bennem a kérdés: tudják-e ezek az öreg fák, hogy nekik most mit is kéne csinálniuk. Hiszen nem erre lettek nevelve. A gondok nagy részének elkerüléséhez más szerkezetű erdőket kellett volna kialakítani az erdőnevelés során (alacsonyabb törzsszám, nagyobb lombkorona stb.)? Sajnos, néha úgy érzem, már az erdészársadalom is gyakran figyelmen kívül hagyja, hogy a munkájuk az erdő életében csupán egy rövid szakasz, aminek azonban hatása van a jövőre. Az erdő idő és növekedési léptéke pedig lényegesen lassabb annál, hogy követni tudja az emberi igények szeszélyeit, ezért nem túl ésszerű olyan célokat kitűzni erdeinkkel kapcsolatban, amire úgy sem képesek, vagy csak olyan áron, ami senkinek sem jó. Csak remélni tudom, hogy minden szakember gondol arra a döntései során, legyen az bármilyen szintű (a törvényhozástól, az üzemterven át egy gyérítés jelöléséig), hogy azok súlyát nem ő, de talán még csak nem is gyermekei, hanem az unokái fogják majd érezni. Bízom benne, hogy az erdőgazdálkodás nem a divatot, vagy az emberi szeszélyeket akarja majd követni, hanem a jövőbe tekintő ésszerűséget és a természet útmutatásait.

„Természetes felújítás csak ott lehetséges, ahol megvan a módunk és lehetőségünk, hogy híven kövessük a természet útmutatását. Ha közben kerébe törjük a természetet, ne csodálkozzunk, ha megtagadja áldását.” (Roth 1929)

Folcz Ádám

doktorandusz, NYME EMK
EMEVI, Erdőművelési Tanszék

Erdőterületeink a magasból

78 000 hazai légi fotó érhető el szabadon a világhálón

Aki figyeli az interneten elérhető adatbázisok terjedését, sűrűn kaphatja fel a fejét új hírekre. Egy közelmúltban indult webhelyre elismerően csettint-hetünk.

A *www.fentrol.hu* a Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI) és a Viapmap Kft. közös fejlesztése. A 2014-ben zárult, európai támogatású projekt a FÖMI mintegy 400 000 képet tartalmazó légi-film-tárának digitális feldolgozását és internetes publikálását indította el. A kezdet is elismerésre méltó: ma már 78 114 kép tekinthető meg és tölthető le a weboldalról. A képek az 1959-től a 90-es évek elejéig terjedő időszakot ívelik át, főként a 60-as és 70-es évek látvá-

nyát bemutatva. A képek térképen, vagy településhez, kulcsszavakhoz kövekereshetők. A megjelenítő felületen a fotók teljes felbontásban láthatók és 80%-os minőségben le is tölthetők. Sok esetben teljes értékű, élvezhető, használható képet látunk. A 100%-os felbontású képek elfogadható áron megvásárolhatók.

A technológiai háttér újszerű, hatékony és a webes megjelenése is komfortos, mondhatnánk „európai”. A Viapmap Kft. fejlesztői szép munkát végeztek a teljesen nyílt forráskódú szoftverekre alapozott szerkezet kialakítása, fejlesztése során, ami a hatalmas mennyiségű adatot elismerésre méltó sebességgel kezeli. Felhasználóként is

kapunk érdekes eszközöket, mint a légi fotók tájolását segítő georeferálót, és megjegyzéseket is tehetünk a képek kis részleteihez is.

A technológián túl a közlés által adott személyes élmény leírhatatlan. Akár fél évszázados múltba tekinthetünk vissza. Felfedezni ma már nem létező utcákat, azóta döbbenetesen megváltozott helyeket, környezeteket - felér egy időutazással. S ha a szakmai haszonra gondolunk, az erdőtaj változásainak érzékelhető valóságként való felmérésére is kiválóan alkalmas a honlap nyújtotta alkalmazás. Bátran mondhatjuk: Íme az alma, tessék leszakítani!

Pataki Zsolt

geoinformatikus, Ipoly Erdő Zrt.

Kép: FÖMI

Kép: Telecopter Kft.

A Börzsönyi Nagyirtáspuszta és környéke 1965-ben, az akkor még működő gazdasági vasúttal és 2010-ben.

Jégtörések után — újraindul az élet

A tavaly decemberi ónos eső következtében Észak-Magyarországon mintegy 50 ezer hektárnyi területen keletkeztek erdőkárok (ún. jégtörések). A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) munkatársai alapszintű származási kísérlet ültetésével segítették a helyreállítást a Börzsönyben az Ipoly Erdő Zrt. Diósjenő Erdészeténél.

A jég okozta kár a leglátogatottabb erdőterületeket – például a Gerecsét, a Vértest, a Pilst, a Börzsönnyt, a Mátrát, a Bükköt, a Zemplént – érintette. A szélsőséges időjárás 30–40 év munkáját tette tönkre, így a károkat is csak többéves

munkával, jelentős civil összefogással lehet helyrehozni. Jó példa erre a jelenleg is működő „S.O.S. Bajban az erdő!” adományvonal. A károk felszámolása folyamatos, és ezzel együtt, ahol ez szükséges, a szakemberek elkezdték az új erdők ültetését is.

Szakmai vélemények szerint a károk kialakulásában szerepet játszhat az erdőállományok genetikai különbözősége is. Világszerte egyre elfogadottabb az a nézet, hogy a jövőbeli károk mértékének csökkentése érdekében ún. származási kísérletekkel kell kiválasztani a helyi környezeti szélsőségeknek jobban ellenálló faegyedeket tartalmazó populációkat, az ún. erdészeti származásokat. A szélsőséges időjárásból fakadó katasztrófák megelőzésében te-

hát egyre nagyobb szerep hárulhat a megbízható származású, ellenőrzött magas genetikai értékű szaporítóanyagokra.

A NÉBIH Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatósága az Ipoly Erdő Zrt. munkatársaival közösen egy ilyen származási kísérlet létesítését kezdeményezte a Börzsöny egyik jelentős kárt szenvedett erdőfelújítási területén. A megfelelő csemetéket erdészeti szaporítóanyag-termelők ajánlották fel. A Magyarország 4 különböző tájáról származó bükk (*Fagus sylvatica*) facsemetéket mintegy fél hektáron ültették el az Ipoly Erdő Zrt. Diósjenő Erdészeténél a NÉBIH szakemberei.

Forrás: NÉBIH, Ipoly Erdő Zrt.
Képek: **Lengyel László Zoltán**

Évadnyitó rendezvény a Szombathelyi Helyi Csoportnál

Nagy érdeklődés mellett, közel 80 fő részvételével tartotta a Szombathelyi Helyi Csoport az idei első rendezvényét március 19-én.

Elsőként *Bakó Csaba*, a Helyi Csoport elnöke üdvözölte a résztvevőket, külön köszöntve *dr. Borovics Attilát*, az ERTI igazgatóját és munkatársait, *Tóth Gábort*, a Vas Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságának igazgatóját és *Bugán Józsefet*, a Szombathelyi Erdészeti Zrt. vezérigazgatóját, akik jelenlétükkel megtisztelték rendezvényünket.

Bugán József vezérigazgató bemutatta a jelenlévőknek *dr. Borovics Attilát*, aki tavaly december óta a Szombathelyi Erdészeti Zrt. Felügyelőbizottságának az elnöke is. Ezt követően *Bakó Csaba* HCS elnök beszámolt az Egyesület és a Helyi Csoport első félévi legfontosabb eseményeiről, továbbá röviden ismertette a további programjait.

A folytatásban *Horváth Gábor*, a Helyi Csoport titkára változta a taglétszám alakulását és annak változását. A csoport idei létszáma várhatóan 160 fő körül alakul, amely gyakorlatilag megegyezik a korábbi évben tagdíjat fizetők számával. A Szombathelyi Helyi Csoport továbbra is a régió egyik legnépesebb csoportja.

Az év első rendezvényére az Erdészeti Tudományos Intézet munkatársai kaptak felkérést, hogy bemutassák a legérdekesebbnek tartott erdészeti kutatási témáikat. Elsőként *dr. Borovics Attila* tartotta meg előadását „*Alkalmazkodó erdők, alkalmazkodó erdőgazdálkodás*” címmel. Az igazgató bevezetőjében ismertette az Erdészeti Tudományos Intézet munkáját, majd a lezárult Agrárklíma projekt és az erre épülő döntéstámogatási rendszer megvalósításának részleteibe engedett betekinteni. A klímaváltozás az erdőgazdálkodás egyik legnagyobb kihívása. Az erdészeti klímaosztályok eltolódása szükségessé teszi azok jövőbeli elterjedésének ismeretét, hiszen ez a fafajválasztásnál és számos erdőgazdálkodási tevékenységnél döntő szerepet játszik. Fontos tehát a klímaváltozás hatáselemzése és az alkalmazkodás lehetőségeinek vizsgálata. A várható hatások és a megalapozottabb döntések meghozatalának támogatására elkészítették a NAIK ERTI Geo Portált (www.ertigis.hu), melynek alapját többek között az Agrárklíma projekt keretében létrehozott geoinformatikai

adatbázis képezi. Lévén, hogy az erdészeti vizsgálatok helyszíne és szakmai támogatója Zalaerdő Zrt. volt, a weblapon egyelőre csak Zala megyei erdőállományokat lehet vizsgálni. *Borovics Attila* azonban elmondta, hogy a döntéstámogatási rendszert folyamatosan fejlesztik, már a Somogy megyei területeken dolgoznak, és előbb-utóbb a Vas megyei erdőrészek is elérhetőek lesznek. Az előadás során ízelítőt kaphattunk még a rendszer térképi és információs felületeiről, például a Zala megyei erdőterületek fatermési osztályainak várható változásáról, valamint a Zala megye területén alkalmazható célállomány főfajának módosulásáról 2011–2040 között. Az előadás végén feltett kérdésre az igazgató elmondta, hogy a kutatási eredmények alkalmazása várhatóan már a közeljövőben eljut az üzemtervezés szintjére is.

Bakó Csaba elnök és *Horváth Gábor* titkár

Horváth Gábor titkár ezután felkérte *dr. Csóka Györgyöt*, az „*Élettelen-e a holtfa?*” című előadásának megtartására. A NAIK-ERTI Erdővédelmi Osztályának vezetője előadását az „erdőhigiéniá” fogalmának magyarázatával kezdte. Ezt többek közt *Julius Theodor Christian Ratzeburg* német zoológus, az erdészeti rovartan megalapítója vezette be a köztudatba. A fogalom aztán belegyökerezett az európai erdészeti gyakorlatba és sokáig ezt a filozófiát követték. Ennek következményeként azonban, ökológiai kölcsönhatásként számos madár-, és rovarfaj halt ki. Ellenpéldaként előadónk megemlítette a 2004-es tátrai viharkár utáni években bekövetkezett hatalmas szűkár, mely egy elhúzódó vitának tudható be, hiszen ha időben eltávolították volna a területéről a kidőlt fákat, nem öltött volna ekkora méreteket a szűkár. Az előadás további részében megtudhattuk, hogy a magyar erdőkben összesen 19,5 millió m³ holtfa található, a hektáronkénti átlagos holtfamenyiség pedig 9,7 m³. Csóka Györgytől most is rendkívül színes és érdekességekkel teli előadást halhattunk, mindezt finoman megfűszerezve a zoológia iránti szenvedélyével. Előadásának végén még felhívta figyelmünket a *Silva naturalis* 5. kötetének kiadására, mely a holtfával kapcsolatos összefoglaló munkákat tartalmazza.

Rövid szünet után a titkár felkonferálta következő előadónkat, *dr. Nagy Lászlót* „*A származási kísérletek szerepe a klímaváltozás erdeinkre gyakorolt hatásának előrejelzésére*”

Dr. Borovics Attila előadást tart

című előadás megtartására. A NAIK-ERTI Nemesítési Osztályának tudományos főmunkatársa bemutatkozása után rövid történeti áttekintést adott a származási kísérletek kezdeteiről, annak céljairól, valamint a jelentősebb hazai kísérletekről (Bugac, Nyírjes, Acsád, Bucsuta). Elmondta, hogy a származási kísérletek fontos szerepet játszanak a klímaváltozás erdészeti fajokra gyakorolt hatásának tanulmányozásában, mivel ezek az áttelepítések mesterségesen idéznek elő hatalmas méretű klímaváltozásokat. Az előadásból megtudhattuk, hogy a helyi származású populációk teljesítménye jó, azonban alulmaradnak az idegen eredetű populációkkal szemben. A származási kísérletek növekedési adatainak felhasználásával tehát a klímaváltozás hatása modellezhető.

A folytatásban „A léknyitás faállományra gyakorolt hatásainak kutatása” címmel Kámpel József, a NAIK-ERTI Ökológiai és Erdőművelési Osztályának tudományos segédmunkatársának előadását hallgathattuk meg. Fafajaink klímaváltozásra való felkészítésének egyik lehetséges módja az üzemmódváltás. Az átalakító üzemmód kivitelezését pedig a leggyakrabban lékek nyitásával kívánják kivitelezni. Kámpel József ismertette a 2009-es kutatásuk célját, előzményeit, továbbá a 2010-ben és 2011-ben beállított kísérleteket, majd pedig javaslatokat közölt a léknyitás vonatkozásában.

Végezetül Kollár Tamás, a NAIK-ERTI Ökológiai és Erdőművelési Osztályának tudományos segédmunkatársa tartott előadást „Az abiotikus tényezők változásának nyomon követése, és a felhűlés vizsgálata lékekben” címmel. Az ERTI kutatója bemutatta a 2010-ben kiírt kísérletsorozat területeit, az alkalmazott módszereket és eszközöket, valamint részletezte és szemléltette a vizsgált abiotikus tényezőket. Előadásának végén pedig ismertette a kutatás során tapasztalt összefüggéseket.

Az előadások után több kérdés, hozzászólás is érkezett: többek között Balogh Csaba Bedő-díjas tagtársunk is kifejtette véleményét a folyamatos erdőborítással kapcsolatos témáról. Zárószóként Bakó Csaba HCS elnök megköszönte dr. Borovics Attilának és munkatársainak a színvonalas, tartalmas és hasznos előadásokat. Hangsúlyozta annak fontosságát, hogy közösen tudjuk értékelni és a gyakorlat számára is felhasználhatóvá tenni az eddig elért kutatási eredményeket. Kifejezte reményét, hogy előadásaikkal a következő években is megtisztelik majd az ERTI kutatói a Helyi Csoport rendezvényét.

Szöveg: **Khell Melinda**, OEE Szombathelyi HCS
Fénykép: **Markó András**, OEE Szombathelyi HCS

22. Európai Erdészeti Tájfutó Bajnokság (EFOL) 2015 – Pécs-Orfű, Mecsek

A Mecsekerdő Zrt. az Országos Erdészeti Egyesülettel és a Tájfutásért Pécs Alapítvánnyal közösen rendezi meg 2015. augusztus 10–15. között a 22. Európai Erdészeti Tájfutó Bajnokságot (EFOL) Orfűn.

Várják:

- az erdészeti, faipari és természetvédelmi szervezetek,
- az e szakmák oktatási és kutatási intézményeinek alkalmazottjai, nyugdíjasai,
- az alvállalkozói kapcsolatban lévők,
- az erdőtulajdonnal rendelkezők,
- az erdész végzettséggel rendelkezők,
- az előbbieken felsoroltak családtagjai,
- az Országos Erdészeti Egyesület tagjainak jelentkezését.

A versenyen a sprint, a normál táv és a váltó mellett nyílt kategóriát is hirdetnek, ahová alapvető tájékoztató ismeretekkel rendelkezők jelentkezését várják, minden más megkötöttség nélkül.

A programban erdész szakmai fórum és szakmai kirándulások is szerepelnek.

Nevezési határidő: 2015. május 31.

Részletek a <http://www.efol.eu/2015> és <http://www.mecsekerdo.hu/efol-2015> weboldalakon érhetők el.

Szakmai előadások Győrben

2015. április 15-én az Országos Erdészeti Egyesület Győri Erdőgazdasági Helyi Csoportja, mintegy 30–40 fő részvételével, két előadást hallgatt meg a szakmai látókör-szélesítés jegyében, a Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt. központi tárgyalótermében.

Elsőként *Lomniczi Gergely*, a Pilisi Parkerdő Zrt. szóvivője, az Országos Erdészeti Egyesület főtitkára tartott előadást „Lakossági megkeresések kezelése a Pilisi Parkerdő Zrt.-nél” címmel.

Közismert, hogy az országban – a lakosságszámból eredően – a Budapest környéki erdőket látogatják legtöbbször, így az itt dolgozó erdőgazdaság, a Pilisi Parkerdő Zrt. felé nyilvánulnak meg leghangosabban a lakosság különböző turisztikai igényei és természetvédelmi elvárásai. A nagyvárosi lakosság sok esetben alul- vagy félretájékozott az erdő és erdőgazdálkodás vonatkozásában, ezért fontos a minél több csatornán keresztül megvalósuló tájékoztatás. Az előadó elmondta, hogy a Pilisi Parkerdő Zrt. az erdei iskolai tevékenységen kívül különböző lakossági rendezvé-

nyekkel, meghirdetett terepi bemutatókkal, sajtóközleményekkel, honlapra és Facebook-oldalra feltett kis hírekkel igyekszik folyamatosan informálni az érdeklődőket. Emellett napi szinten válaszolnak (írásban vagy szóbeli interjúk formájában) a média kérdéseire is.

A szóvivő külön kiemelte, hogy a megfelelő tájékoztatás fő jellemzői a következők:

- időszerű és aktív,
- gyors,
- őszinte,
- a média számára könnyen felhasználható.

Az előadó a Mercedes autómárka példájára hivatkozva szemléltette, hogy kiváló marketinggel is csak kiváló terméket lehet tartósan eladni. Szerencsére az erdőgazdálkodás tevékenysége kapcsán nincs szégyenkeznivalónk, de rossz kommunikációval sokat ronthatunk a megítélésünkön. A közérthető és tartalmas előadást a lakossági megkeresések, lehetséges konfliktusforrások és félreértett hírek gyakorlati példái színesítették.

Második előadóként *Nagy Imre*, a NAIK Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI) munkatársa „Mit ér az erdész, ha magyar?” címmel ismertetett egy közelmúltban végzett érdekes kutatást.

Az ERTI vizsgálata eredendően az üzemirányítási általános költségek mértékének a meghatározására irányult, de ennek során a kutatók – elsősorban Nagy Imre – lemodelleztek egy „normatív erdészeti üzemet”, mely tisztán üzleti alapon végez erdőgazdálkodási alaptevékenységet. Ez az érdekes gondolat-kísérlet egy beruházást indító kapitalista vállalkozó hidegfejű szemléletével, a közgazdaságtan alaposságával, de egyben a valós erdészeti gyakorlat számain alapulva valósult meg.

A modell paramétereinek meghatározásához az Országos Erdőállomány Adat-

tárt használták, illetve 42 erdőgazdálkodóval készítettek személyes, részletekbe menő interjút. A megkérdezettek köre nagyjából tükrözi a gazdálkodók területnagyságát, elhelyezkedését és tulajdonosi körét. A mintavétel 143 817 ha-t érintett, ami az összes erdőterület 7%-a.

Érdekes áttekinteni, hogyan áll össze a modellben kialakított virtuális erdészeti egység, mely az átlagos hazai viszonyok között gazdasági szempontból a hatékony működés elméleti mintapéldája:

- 10 000 ha erdőterület,
- 35 141 m³ fakitermelés (nettó),
- 600 millió Ft éves árbevétel,
- 19 fő alkalmazott (2 mérnök, 1 gazdasági vezető, 2 adminisztrátor, 11 kerületvezető erdész, 1 rakodókezelő erdész, 1 beosztott erdész, 1 fizikai munkás).

A normatív erdészeti üzem teljesen önálló gazdasági egységként, azaz klasszikus erdőgazdálkodóként működik. Tevékenysége csak erdőművelés, fakitermelés, kereskedelem, nincs ingatlan vagyona (mindent bérel), az alkalmazottak saját gépkocsit használnak (külön díjazásért). Az alaptevékenységen kívül minden szükséges feladatot (pl. munkavédelem) vállalkozók látnak el.

A leírt „mintaüzem” 15 590 Ft/ha/év általános költséggel üzemel, ami az összes költség 35%-a. Az árbevétel-arányos üzemi eredmény 8%, amihez rögtön hozzá kell tenni, hogy ez tisztán kapitalista szemlélettel, a közcélú szolgáltatások teljes elhagyásával lehetséges.

Az előadásokat követően a kollégák kérdéseket tehettek fel az előadóknak, majd kötetlen körben folytatódott az érintett témák megbeszélése.

Iványi Ákos,

titkár, OEE Győri Erdőgazdasági HCs

Kép: **Greguss László Géza,**

OEE Győri Erdőgazdasági HCs

Levelek és ajándékok a tengerentúlról

Idén januárban egy csomagot és egy nagyon kedves levelet hozott a posta dr. Grátzer Miklós aranydiplomás erdőmérnöktől, a Sopron-Vancouver Alumni elnökétől. A levelet teljes terjedelmében idézem:

„Kedves János!

Küldök Neked egy kis „Képes-Könyvet”. Ez eredetileg gyerekeinknek, családi használatra készült, de abogy elnézem, talán jelentene valamit ottbon is.

Benne vannak a kint végzett 5. soproni évfolyam tablói, ha jól emlékszem 141 fényképpel. A neveket nehéz elolvasni, de Roller könyve mindenkit felsorol. Benne van az egyetlen kép a Sopron Divízió tanári karáról. Egy-két név esetleg ismeretlen, de Roller, Jablanczy, Tuskó, Witt, Fodor, Opt a múlt század közepének közismert, nagy nevei.

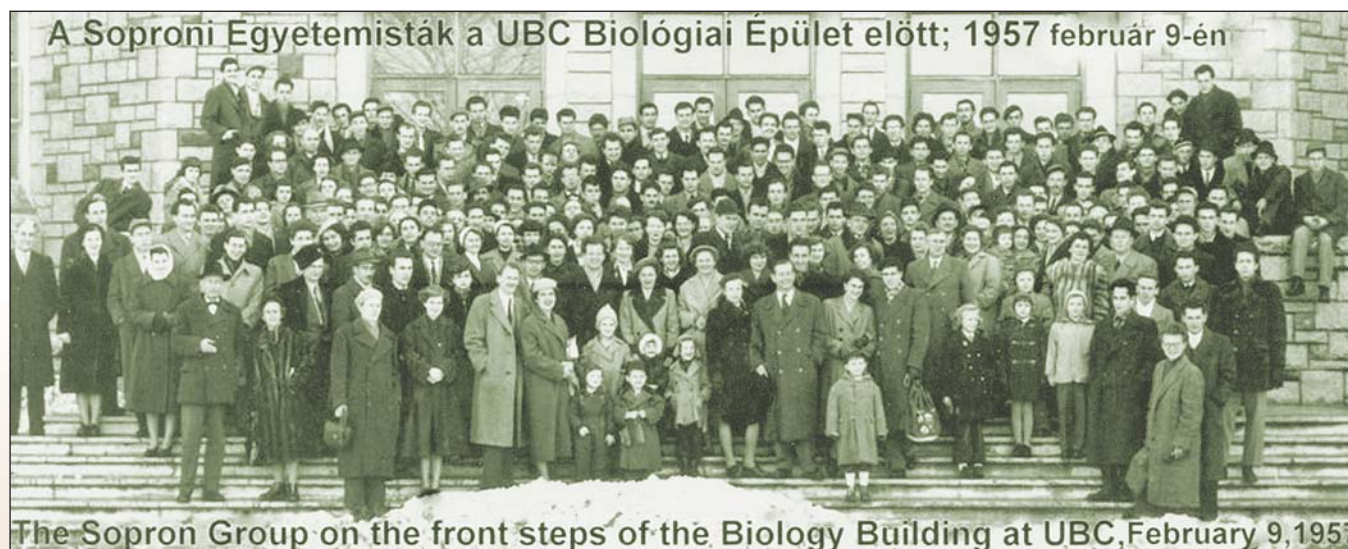
A csoportkép első pillanataiban csak egy csomó embert ábrázol 1957-ből, de szerény meglátásom szerint történelmi emlék. Ez egy teljes „elveszett” magyar erdőszegenerációt mutat, 200 diákot és 20 tanárt (és egy-két tanár-gyereket). Ma-

a nehéz és göröngyös utat, amit a soproni divízió bejárt és az összetartást is, amit ezen a hosszú úton is megőriztek.

Dr. Grátzer Miklós márciusban egy újabb levéllel és egy különleges ajándékkal örvendeztetett meg minket, egy fából faragott medveszoborral és egy jelvényvel. Ezekről a következőket írja: „A sziú indiánoknál az ún. „spirit bear” a barátság, az összetartás és az erő szimbóluma. A medve hátán egy bölénybőr, a lábakon pedig sasotlakk láthatók. Az erdő a medve tulajdona, a préri a bölényé, az ég pedig a sasé. Ebből a hármas megosztásból származik a harmónia. A jelvény pedig a soproni aulában 2011-ben felavatott bronztáblánk másolata.”

A Sopron-Vancouver Aluminit sok neves személyiség látogatta meg, amiről így ír: „Ha nem is érdemeljük meg, de igen jól esik, hogy vezető magyar államférfiak, Áder János, Semjén Zsolt, és most, a múlt héten a volt köztársasági elnök, Schmitt Pál, vagy a filmrendező, Koltai Gábor mind felkeresnek bennünket, mint az 56-os forradalom utolsó maradványát.”

A Kapocs 2014. áprilisi számában, a köztársasági elnök látogatásáról szóló cikket Grátzer Miklós a következő szavakkal

gyarország megduplázta az itteni szakemberlétszámot, felmérhetetlen ajándékot adott Britisb Columbiának és a magyar erdőszetek megszületett egy távoli, de erős ága.

A székelly kapu a vancouveri egyetem erdőszeti épülete előtt a mi ajándékunk, úgyszintén a kopjafa is. A szoborgyűjtemény képe kollégánk, Józsa Laci kertjében készült. Ő faragta a soproni egyetem előtt álló totemoszlop ajándékunkat is. A motívum a lazac, ami mindig visszatér születésének édes vizébe, és a mi szellemi bazatérésünket szimbolizálja. A 10. oldalon Kanadába érkezésünk 50 éves évfordulójának a bronz táblája.

Minden évben 12-szer találkozunk „soproni ebéden”, egy nagy összejevetelen, és 32 éve mindig Szász Pistáké (...) tanuján nyári pikniken. Erről is van egy kép.

Innen távolból is köszönöm munkádat az OEE Könyvtár „strázsálásáért” és mindnyájatoknak az OEE-ért tett működésért.

Bellingham. Jan 8, 15

Miklós

(Dr. Grátzer Miklós, aranydiplomás erdőmérnök, Sopron-Vancouver Alumni Elnök)

A levelet megköszöntem és örömmel raktam vitrinbe a megküldött képeskönyvet, ami oly szépen foglalja össze az

zárja: „...felmerül a kérdés: mi az, ami összetartott ennyi sajátos és egyéni karaktert közel hat évtizeden át? Mi az az érzelmi mag, mi a közös nevező, ami nemcsak összekovácsolt kétszáz egyént a múltban, hanem a fogyatkozó maradék ma is vitális egység? Az első magyarázat talán az egyfajta bűség. Az ország minden sarkából jöttünk, de a leghűségesebb város lett otthonunk, ami belső kötelezettség. Kötődünk szülőföldünkhez, fiatalon kapott magyarságunkhoz és kultúránkhoz, szakmáinkhoz és ősi egyetemünkhez. Ezt a ragaszkodást és bűséget könnyebb volt életben tartani egyformán érző rokon lelkekkel és az egymásra utaltság táplálja a közösséget. A másik mozgatóerő a misztikus, de reálisan is élő „selmeci szellem”. Az egymás iránti megértés, kölcsönös segítőkészség, közösségi kötődés, igaz és mély barátság ápolása akkor is gazdaggá tett bennünket, amikor koldus szegény menekültek voltunk és ma is irányító gondolati és érzelmi elemek. Mit szeretnénk felírtnak, amikor az utolsó is régen eltávozott sorainkból? Elkerültük a szétszakadást és idegen világban sem lettünk „oldott kéve” és becsülettel eljártunk a reánk kényszerített szerepet a történelem színpadán.”

Kedves Miklós Bátyám! Köszönjük az ajándékokat és az üzenetet a tengerentúlról!

Dr. Sárvári János, a könyvtár őr

100 éve született dr. Farkas Vilmos egyetemi tanár (1915—1983)

Dr. Farkas Vilmos 1915. augusztus 21-én született Győrben. Vagongyári munkás édesapja becsületos, megbízhatóságra, pontosságra törekvő gondolkodásmódja egész életén át őt is jellemezte. A ma is neves győri Révai Miklós reáliskolában érettségizett 1933-ban.

A József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem (MGE) Erdőmérnöki Karán 1937-ben jeles minősítésű erdőmérnöki oklevelet kapott. 1938-ban az Esterházy uradalomnál üzemtervek készítésével kezdte el gyakorlati pályáját.

Munka mellett az MGE Közgazdaságtudományi Karán – erdőmérnökök közt elsőként – szerzett közgazdász végzettséget. 1946-ban a magyar fűrészipar gazdaságpolitikai jelentőségéről írt dolgozata alapján megkapta a közgazdaságtudomány doktora címet. 1950-ben a Budapesti Műszaki Egyetem (BME) – akkor éppen – Erdőmérnöki Osztályán kitűnő minősítéssel a műszaki doktori címet is elnyerte. Dolgozatában – az erdőrendezési tervek készítéséhez – a megbontott állományok területének kezelésével foglalkozott. Megállapításait komoly matematikai háttérrel támasztotta alá. A Közgazdaságtudományi Egyetemen a 60-as évek második felében megindult képzés keretében a gazdaságmatematikai szakképesítést is megszerezte. Magas szintű elméleti képzettsége, kiváló német és angol tudása megkönnyítette későbbi kutatási területének elmélyült művelését, széles körű emberi kapcsolatok kiépítését.

A világháború végén a MÁLLERD Szombathelyi Erdőgazdasághoz került. Először birtokpolitikai előadóként, majd az anyagforgalmi osztály vezetőjeként dolgozott 1949-ig. Közben az 1947/48-as tanévben az Erdőmérnöki Kar Erdőrendezési Tanszékén adjunktusként oktatott. Az Erdészeti Tudományos Intézet 1949-es átszervezése során a Soproni Kísérleti Állomásra helyezték át és képzettségének megfelelő üzemgazdasági kutatási feladatokat kapott. Négy magas színvonalú szakmai cikkben foglalkozott a tervezdélkodás és erdőgazdálkodás problémáival. Az általános közgazdaságtan szempontjából is értékes egyik tanulmányában az állandó és változó költségek erdőgaz-

dasági sajátosságairól, a kapacitáskihasználás és az erdőállomány közgazdasági jellegéről írt. (1950!). Az akkori időket jellemzi, hogy a célszerű szervezeti formával foglalkozó elvi jellegű cikkét ürügyül használták fel az Erdészeti Lapok betiltásához. (Forrás: Erdészeti Lapok digitális archívuma, webcím: http://erdeszetilapok.oszk.hu/01065/pdf/EL_1950_08_240-241.pdf)

1951-ben áthelyezték a BME Erdőmérnöki Osztályához. Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter 1951. augusztus 15-én már az Agrártudományi Egyetem Erdőmérnöki Kar újonnan lét-

rehozott Üzemtani Tanszék vezetésével bízta meg. Vállalta a küzdelmet az üzemtan és a politikai gazdaságtan szervezeti egyesítésének kísérlete ellen. Klasszikus közgazdaságtani ismeretei alapján, a tervezdélkodás igényeit érvényesítve 1956-ig hatalmas munkával négy egyetemi jegyzetet, valamint Madas Lászlóval, Magyar Jánossal közösen erdészeti technikai üzemtervezési jegyzetet készített. Az önálló erdészeti gazdaságtani oktatás megszervezőjeként, ismeretanyagának megteremtőjeként, szakmatörténetünk kellően ma sem értékelt, jelentős alakja.

1956-ban a soproni MEFESZ küldötteként több üzemben segítette a munkástanácsok megalakítását. Szinte teljesen ismeretlen a sopronkőhidai börtönlázadásnál betöltött, meghatározó szerepe. A MEFESZ megbízásából létrehozott bizottság tagjaként, a város által delegált *Baranyai Lászlóval* és *Wennesz Gyula* ügyéssel együtt a gyengékkel nehéz tárgyalásokat folytattak. Sikerült mintegy 600 köztörvényes elítélt kiszabadulását megakadályozniuk. Bizottságuk döntéseként 13 politikai fogoly és a rabok által túszként tartott egyetemi hallgatók viszont azonnali hatállyal szabadlábra kerültek. A súlyos konfliktus kezelésében korrekt, bölcs emberi magatartása jelentős tényező volt.

Belitz német, Farkas V., Marszalek lengyel, Schmidt német erdészeti ökonómusok Bulgáriában, nemzetközi találkozón (1966.)

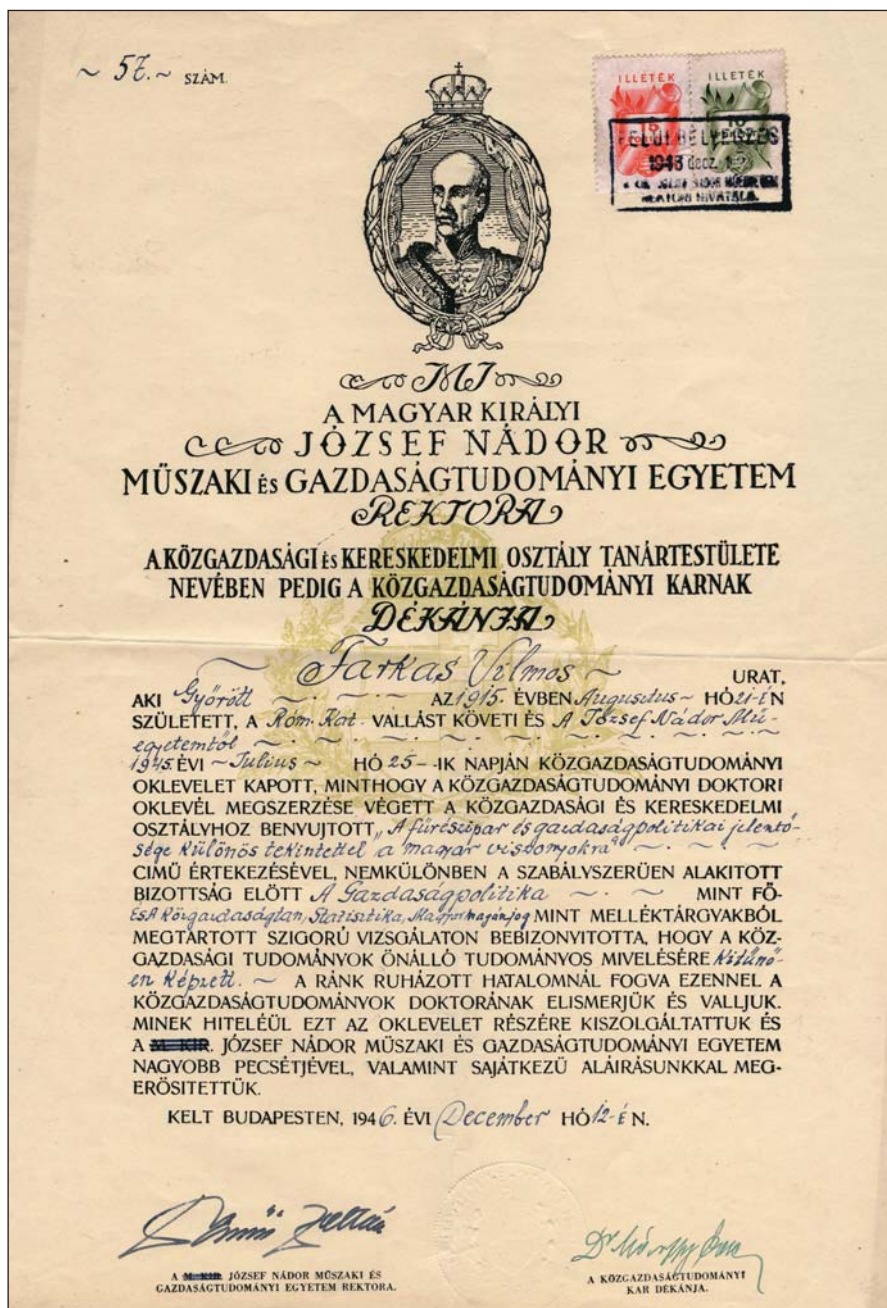
1956. november 4. után először családjá, később ő is Ausztriába távozott. 1957 eleji hazatérése után folytatta az oktatást. A felsőbb irányító szervek előírták az Erdőmérnöki Főiskola 1956-os eseményeinek feldolgozását. A bizottságokban lévő tanártársaival együtt tárgyilagosságra törekedtek. A jelentés precíz, diplomatikus megszövegezését gyakorlatilag Farkas Vilmos végezte. Nagy szerepe volt abban, hogy a jelentés eredményeként Főiskolánkon 1958-ig nem történt komolyabb megtorlás.

Szakmai teljesítménye és becsületes emberi magatartása ellenére 1958 novemberében ideológiai okokra hivatkozva áthelyezték a Tanulmányi Erdőgazdasághoz szakmai felügyelői beosztásba. *Sallai Ferenc* akkori igazgatóval kialakult kapcsolatukat életük végéig kölcsönös megbecsülés jellemezte.

1963-ban az ágazati ökonómiai kutatások nemzetközi előtérbe kerülését felismerve, ágazatunk vezetői az ERTI-n belül létrehozták az Erdészeti Gazdaságtani Osztályt. Vezetésével dr. Farkas Vilmost bízták meg. Szívós szervezési munkával 1965-ig megteremtette a kutatás személyi és tárgyi feltételeit. Az erdészeti gazdaságtan nemzetközi irányzatainak megfelelően a gazdaságmatematikai módszerek erdőgazdasági alkalmazása, az élőfatermesztés ökonómiaja és az országos, illetve vállalati gazdaságtan területén indultak meg a kutatások. Ezzel hazánkban az erdészeti gazdaságtan önálló tudományos területként kezdtek művelni.

Új beosztásában első, *Kozma Bélával* közösen írt cikke az anyagi érdekeltiségi rendszer témájában jelent meg. Később a gazdaságmatematika lett a fő kutatási területe. Szakcikkei általános elismerést váltottak ki a gazdaságmatematika hazai művelői és a külföldi erdészeti szakemberek körében. Kisebbségi terjedelmű írásain kívül a „*A lineáris programozás matematikai alapjai*” című könyve három kiadásban, 6000 példányban jelent meg. A bécsi mezőgazdasági egyetem (BOKU) erdészeti intézete felkérésére e témában 1969/70 őszi szemeszterében előadásokat tartott német nyelven és könyvének német változatát is elkészítette. 1967. január 15-ével lemond osztályvezetői beosztásáról, mint önéletrajzában írja: „saját kutatási témám hatékonyabb művelhetősége” érdekében.

Kutatási témájának beszámolóját 1969. március 25-én megvitatta az ERTI Kutatói Tanácsa. A tanács tagjai egy el-

Farkas Vilmos közgazdasági doktori diplomája, 1946.

lenszavazattal olyan határozatot fogadtak el, mely tevékenységét lényegében a többi osztály matematikai adatfeldolgozására irányította volna át. Ezt mint kutatómunkájának ellehetetlenítését, nem fogadta el.

Lehetőségeinek korlátozása miatt 1971 júniusában élt dr. Várbelyi István, a Nyugatmagyarországi Fűrészek akkori igazgatója által felajánlott lehetőséggel. Üzemgazdasági elemzőként e vállalatnál hasznosította széles körű tudását 1975. december 31-i nyugdíjazásáig. Sokoldalú ismereteivel és nyelvtudásával az ERTI gazdaságtani és Egyetemünk környezetvédelmi kutatásait haláláig szakfordításokkal, témadokumentációkkal segítette. 1983. 02. 28-án a soproni Szent Mihály-templom mel-

letti régi temető III. csoport 17. sor 12. sz. sírhelyén legközelebbi hozzátartozói és tisztelői jelenlétében helyezték örök nyugalomba.

Dr. Farkas Vilmos kortársai kicsinyes szakmai intrikáit és csendes segítőkészségét egyaránt megtapasztalhatta. Nagy Ferenc József földművelésügyi miniszter 1990. szeptember 5-i levelében az Erdészeti és Faipari Egyetem Tanácsával egyetértésben rehabilitálta és nevének említésekor engedélyezte az egyetemi tanári cím feltüntetését. Oktatói, kutatói teljesítménye és emberi tartása szempontjából is egyedülálló életútjának megbecsülése szakközönségünk egyik adóssága.

Dr. Illyés Benjamin
okl. erdőmérnök

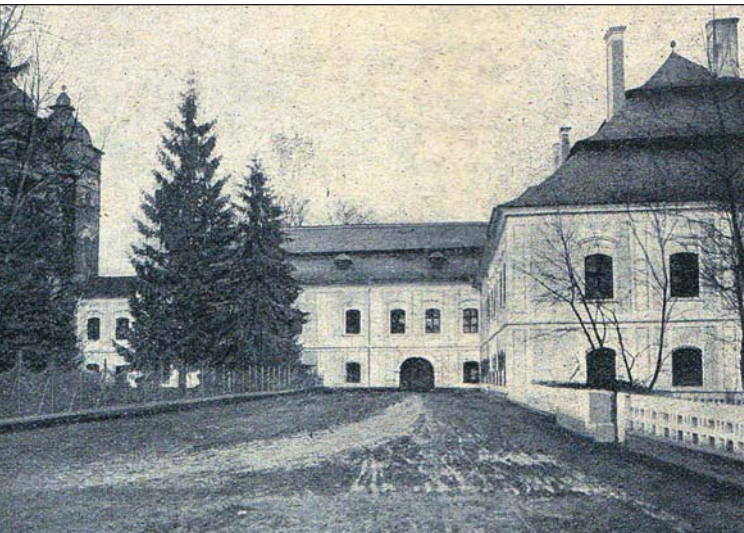
„Datum Zboroviae sub centum tiliis”

E szavakkal kezdte mindig leveleit Rákóczi György fejedelem zborói várkastélyában, ahol a későbbi vezérő fejedelem — II. Rákóczi Ferenc — oly sok kedves percet töltött a száz darab, két sorban ültetett évszázados hársfák alatt. A IV. Béla idejéből ismert várkastély, a Rozgonyi, a Szapolyai, a Dessewfy, a Péchy, a Tachi, a Serédy és a Balassa grófok után 1601-től került a Rákócziak kezére.

Linszky Károly magyar királyi főerdőmérnök és Bachó János magyar királyi erdőtanácsos – akik egyébként az alábbi intézetek igazgatói is voltak egyben –, 1912-ben az „Az Erdő” folyóiratban megjelent írásából tudjuk meg, hogy milyen elképzelések következményeképpen jött létre a magyar erdészirtásadalom máig egyik legnemesebb kezdeményezése, a magyar királyi erdészeti altisztek és szolgák gyermekei számára alapított Leány Tápintézet Zborón és a Fiú Tápintézet, Rózsahegyben. Mindkettő emlékei a mai Szlovákiában találhatóak.

1907-ben a földművelésügyi kormányzat a dicső emlékeztető II. Rákóczi Ferenc hajdani kedvenc tartózkodási helyeül szolgált zborói kastélyt és a hozzátartozó birtokot az erdővásárlási alaptól megvette. Különböző tervek merültek fel, hogy milyen célra is használják fel. A kastély Bártfától, a Kassa-Oderbergi vasút állomásától tíz km távolságra feküdt. Akkoriban a Sáros vármegyei magyar-orsz határral, vagyis Galíciával volt szomszédos, ma pedig a szlovák-lengyel határ közvetlen közelében található.

Dr. Darányi Ignác valóságos belső titkos tanácsos, egykori földművelésügyi miniszter a hasznosítás kérdését akként oldotta meg, hogy utasításba adta, hogy a zborói kastélyt az erdészeti altisztek és szolgák leánygyermekai részére internátus céljaira alakítsák át. Darányi miniszter ugyanis nagy előszeretettel viseltetett a vezetése alatt állott minisztérium ügyköréhez tartozó tisztviselők, altisztek és szolgák iránt. Kiváltképpen méltányolta az erdészeti személyzetet és az általuk végzett felelős munkát, mert felismerte a nagy horderejű és messze jövőre kiható tevékenységüket. Tudta, hogy milyen nehéz viszonyok között kell az erdészeti alkalmazottaknak küszködni, hogy nemcsak saját magukat, hanem még sokszor népes családjukat is fenn tarthassák, s gyermekeiket megfelelő módon nevelthessék.

A zborói Leány Tápintézet épülete (archív)

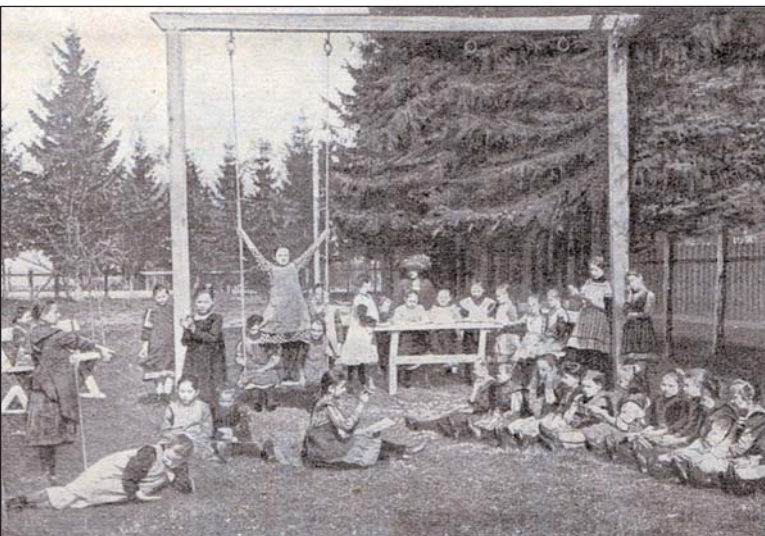
Tudta azt is, hogy közülük különösen az erdészeti altiszteknek és szolgáknak okoz nagy gondot és nehézséget gyermekeik neveltetése, mert az nagy pénzbeli áldozattal jár. Ezen felül az sokszor csaknem a lehetetlenséggel is határos, mert nagyon sokan nem községekben, hanem azoktól távol – akár 20-25 km-re a lakott településektől –, az erdőterületek szívében laktak, ahonnan gyermekeik a nagy távolságok miatt nem járhatnak iskolába. Vagy ha járhatnak is, többnyire csak felekezeti iskolákba, melyekbe még a felvétel is gyakran csak sok utánjárás és nagyobb tandíj fizetése esetén lehetséges. (Sok kollégánk még az elmúlt évtizedekben is hasonló körülmények között élte gyermekkorát, a Mátra, a Börzsöny, a Bakony, vagy a Zemplén erdeiben.)

Nagy gond volt az is, hogy az érintett erdők legnagyobb részben a nemzetiségi vidékeken terültek el, és fájó szívvel látták a szülők, hogy a magyar nyelvet a gyermekek nem mindig tudták problémamentesen elsajátítani. Ezáltal az „ép testben ép lélek” elvét főleg az erdészeti alkalmazottak valószínűsíthették meg nehezen gyermekeik nevelése során. Áll ez különösen azokra az altisztekre, akiket az Isten nagyobb számú családdal áldott meg. Ezekben a bajokon legalább részben segítendő rendelte el Darányi miniszter, hogy a zborói kastélyt leány internátussá rendezzék be.

A vízvezetékkel és villanyvilágítással ellátott Rákóczi-kastély egyemeletes épület volt, mely L alakban épült. A főépület gróf Rákóczi László 1659-ben, a mellékszárnyat pedig – amely az udvari templommal összeépült – gróf Aspremont, Rákóczi Júlia unokája 1795-ben építette. A földszinten volt az igazgató lakása, a tápintézeti ebédlő, konyha, mosókonyha, cselédszobák, kamara, a gépház, és a gépész lakása. Az emeleten volt az intézeti iroda, a házvezetőnő szobája, a nappali és tanulószoba, a hálóterem, fürdőszoba, orvosi rendelő, a betegszoba és a szertár. A nagy széles folyosón a ruhatár, továbbá a vendégszobák, és a ragályos betegek részére berendezett szobák sorakoztak. A fedett folyosóról a templom karzatára lehet jutni, ahol az istentisztelet alatt a növendékek foglaltak helyet. Az intézet céljaira szolgált még egy zöldségkert, melyben a növendékek egy-egy kis veteményes ágyat kaptak, azt maguk művelték meg, bevetették virág és zöldségmagvakkal. Ezen kívül rendelkezésükre állt egy játszótér is, ahol szép időben tanultak is, kézimunkával foglalkoztak és játszottak. Amíg a minisztérium 52 000 korona költséggel két tantermes és két tanítói lakással bíró új iskolát is építtetett részükre, addig a közel fekvő állami hatosztályú iskolába jártak, ahol három férfi és három női tanító dolgozott.

Az intézet gazdasági ügyeinek ellátására, számviteli teendők, leltár stb. vezetésére egy házvezetőnő állt rendelkezésre. A gyermekek gondozására egy okleveles óvónő mint felvigyázó, valamint egy gépész, egy főzőnő, két nőcseléd és egy háziszolga volt alkalmazva.

Mivel lehetetlen, hogy a csakis a fizetésére utalt kincstári erdészeti altiszti személyzet a gyermekeiből a társadalomnak és a magyar hazának életképes, minden körülmények között helytálló polgárokat neveljen, az alábbi feltételeket állították az igénylők felé. Az intézetbe olyan erdészeti altisztek és szolgák gyermekeik vagy árváik vehetők fel, kiknek szülei a magyar királyi erdőkincstárnál szolgáltak, betöltötték a hat éves kort, egészségesek, és igazoltan lakhelyükön magyar nyelvű oktatásban nem részesülhetnek. Ezekhez az igazolást az akkori felettes hatóság, a területileg illetékes erdőgondnokság

A zborói internátus játszótere (archív)

adta ki. A gyermekek nevelési és élelmezési költségeihez a szülők a következő csekély összeggel járultak hozzá:

Erdőszolgák gyermekei után:	évi 80 K
II. oszt. erdészeti altisztek gyermekei után:	évi 100 K
I. oszt. erdészeti altisztek gyermekei után:	évi 120 K

Az iskolába való beiratkozási díj 50 fillér volt.

Ez időben egy mérő lucfenyőmag 2 frt. 46 kr, egy mérő tölgyem 55 1/2 kr., a felvigyázó napi bére 12 kr. a napszámosság 4-9 kr volt.

Az intézeti házirend állapította meg a növendékek idejének beosztását, a tanulásra, a kézi munkára, a szórakozásra és játékokra is tekintettel, hogy a növendékek ne csak tanulja-

nak, de egészségük és fejlődésük előmozdítására a szabadban játszhasanak és sétáljanak. A leánykák különféle házimunkákkal is foglalkoznak. Javítgatják harisnyáikat, ruháikat, cipőiket, gyakorolják az ágyak bevetését-bontását, az étkezésnél a terítést, ételhordást, mosogatást végeznek, hogy ezekben kellő ügyességre tegyenek szert. A gondoskodás kiterjedt arra is, hogy a testvérek egymás mellé kerüljenek, vagy az idegen ajkúak a magyar nyelvűek közé keveredjenek, hogy mielőbb megtanulják a nyelvet. Az intézetben mérhetően gyarapodtak a kis növendékek, mind testileg mind lelkiileg, köszönhetően a jó ellátásnak.

Az első 1910–11-es tanévben 21 növendék volt a tápintézetben:

a tótsóvári erdőhivatal kerületéből	:	5 növendék
a lipótújvári	- " - - " -	: 11 növendék
a zsarnóczai	- " - - " -	: 4 növendék
a bustyaházi	- " - - " -	: 1 növendék

A következő 1911–12-es tanévben a máramaroszigeti magyar királyi erdőigazgatóság kerületéből is beiratkozott már egy fő az intézetbe – és persze a többi erdőhivatal kerületéből is – így mindösszesen 34-en voltak. Közülük *gr. Serényi Béla* földművelésügyi miniszter tizennégy növendéket ingyenesen vett fel, így az ő szülei semmit se fizettek.

Tartott mindez még két tanéven keresztül. 1914-ben kitört az első világháború. A kastélyt az orosz cári sereg ágyútűzben megsemmisítette. 1915-ben a templom és a kastély, valamint a település nagy része szintén a harcok áldozatává vált. Vele együtt örökre eltűnt e nagyszerű kezdeményezés és e felvidéki területről a magyar erdőgazdálkodás is.

Inokai Balázs
okl. erdőmérnök

Gyermekrajz-kiállítás megnyitó Sopronban

Az Országos Erdészeti Egyesület Soproni Csoportja, és a Hallgatói Csoport 2015. március 20-án délelőtt 10 órakor Az év madara 2015 program jegyében, tavaszi madaras témájú gyermekrajz-kiállítást szervezett a NymE Ligneum Látogatóközpontjában.

A szervezők a helyi óvodáknak hirdettek rajzpályázatot a témában, hogy erősítsék az Országos Erdészeti Egyesület és a soproni óvodák közötti kommunikációt, szakmai kapcsolat-építést és együttműködést, valamint segítsék az óvodás korosztály környezettudatos nevelését.

A 13 óvodából beküldött 237 gyermekrajzból az ötletgazda, *dr. Hartl Éva*, a NymE Benedek Elek Pedagógiai Kar egyetemi docense, a Soproni HC's vezetőségi tagja irányításával épült fel a kiállítás.

Az ünnepélyes megnyitón 10 óvoda képviselőjében óvodapedagógusok és közel száz óvodás vett részt. A rendezvény első részében a Lövői Zenekar teremtett jó hangulatot. Ezután *dr. Kárpáti László*, a helyi csoport elnöke bemutatta az év madarát, a búbos bankát a gyermekeknek, szokásosan magával ragadó stílusában, majd a hallgatói csoport vezetője, *Domonkos Gábor* rövid, vetített képes kiselőadással mesélt a jelenlévőknek a környezetünkben található madarokról, a tavaszi madárvédelemről és a madárodúk tisztántartásáról.

A rendezvény végén a pályamunkákat beküldő óvodák képviselői egy-egy madárodút vehettek át az egyesülettől, amelyeket erdőmérnök-hallgatók készítettek a TAEG Zrt. tá-

mogatásával. A madárodúk szakszerű kihelyezésében a március 23-i héten az Egyesület Hallgatói Csoportja nyújtott segítséget az óvodáknak.

Az OEE Soproni HC's, a Hallgatói HC's, a NymE, és a TAEG Zrt. összefogásának eredményeként létrejött rajzpályázat és a rendezvény az óvodás gyermekek figyelmét a tavasz, a természet, a madarak szépségére, értékére, hasznára és védelmére irányította. Köszönetet mondunk a helyi és térségi médiumok helyszínre látogató, és onnan tudósító képviselőinek, hogy segítették a szervezők céljainak megvalósítását.

Dr. Hartl Éva, OEE Soproni HC's
Kép: **Köveskúti Zoltán**, OEE Soproni HC's

JEGYZŐKÖNYV

az Országos Erdészeti Egyesület elnökségének
2015. április 3-án, 10.00-kor kezdődött üléséről

Az ülés helyszíne: Budapest, Erdészeti Információs Központ (1021 Bp. Buda-keszi út 91.)

Jelen vannak:

Elnökség: Zambó Péter elnök, Kiss László, Andrésiné dr. Ambrus Ildikó és Mocz András alelnökök, dr. Oroszi Sándor SZB elnök, Gencsi Zoltán, Köveskúti Zoltán, Spingár Péter, Szabó Tibor és Szentpéteri Sándor régióképviselők (10 fő).

Tanácskozási joggal: Bak Julianna EB elnök, dr. Kosztka Miklós DB elnök, Lomniczi Gergely főtitkár, Nagy László EL főszerkesztő, dr. Sárvári János, a Könyvtár őr

Kimentését kérte: Dobre-Kecsmár Csaba régióképviselő

Az ülést megnyitva Zambó Péter köszöntötte a megjelent elnökségi tagokat, meghívottakat. Megállapította, hogy az elnökség 10 fővel határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésére Lomniczi Gergelyt, a hitelesítésre Szabó Tibort és Szentpéteri Sándort kérte fel. Fentieket, és az ismertetet napirendet az elnökség egyhangúan elfogadta.

Az első napirendi pontban dr. Kosztka Miklós, a Díj Bizottság elnöke beszámolt a kitüntetési javaslatok beérkezéséről és a bizottság munkájáról. Megállapította, hogy az előterjesztések színvonalára az elmúlt időszakban javult. Kérdésként merült fel a régiókhoz nem tartozó Erdélyi Helyi Csoport által beküldött előterjesztések kezelése. A Díj Bizottság javasolja az elnökségnek, hogy a külföldi helyi csoportok régiós rendszerbe történő illesztéséig, kivételesen kérje fel a küldöttgyűlést 16 elismerő oklevél adományozására, ahol a 16. főt az Erdélyi Helyi Csoport javasolja. Javasolta továbbá, hogy az Elismerő Oklevél kitüntetésben részesülők is kapjanak meghívást a vándorgyűlés ünnepi közgyűlését követő fogadásra. Az elnökség áttanulmányozta és megtárgyalta a Díj Bizottság által az egyes kitüntetésekre érkezett jelölésekből felállított rangsort.

8./2015. (04. 03.) elnökségi határozat: Az elnökség javasolja a küldöttgyűlés számára, hogy 2015-ben a határon túli tagok ki-

tüntetési lehetőségének megte-remtése érdekében kivételesen adományozzon 16 db Elismerő Oklevél kitüntetést.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

9./2015. (04. 03.) elnökségi határozat: Az elnökség egyetért a Díj Bizottság által előterjesztett kitüntetési javaslati listával és rangsorral, amit szavazásra a küldöttgyűlés elé terjeszt.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 8 igen, 2 tartózkodás, 0 nem.

A második napirendi pontban Lomniczi Gergely főtitkár ismertette a leköszönő és az új elnökség közötti átadásvételi jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv többek között tartalmazza a tagsággal, szerződéses és érdekképviseleti kötelezettségekkel kapcsolatos adatokat, a hagyományos programokat és az előző elnökségi ciklusról áthúzódó feladatokat, míg a részletes pénzügyi helyzet az évszámítás adataiból ismerhető. Szabó Tibor régióképviselő elismerését fejezte ki az elmúlt időszak alaposan előkészített egyesületi ügyviteli anyagaival kapcsolatban. A jegyzőkönyvet az elnök, az általános alelnök és az EB elnöke írta alá.

10./2015. (04. 03.) elnökségi határozat: Az elnökség az előző és az új elnökség közötti átadásvételi jegyzőkönyvet megismerte, az arról szóló tájékoztatást elfogadja.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A harmadik napirendi pontban Kiss László alelnök ismertette a 2014. évi működésről szóló beszámolókat, amelyek értékelése szerint valós képet adnak az Egyesület működéséről. A bevételek fedezik a kiadásokat, miközben az Egyesület költségvetése évről-évre lassan növekszik, mutatva a tevékenységi kör bővülését. A kiadások hatékonyan hasznosulnak. Bak Julianna EB elnök ismertette az EB beszámolókkal kapcsolatos határozatát, az EB által vég-

zett ellenőrzés eredményét, amely kisebb technikai észrevételeket tartalmazott, de a gazdálkodást, az előző évi tevékenységet alapvetően pozitívan értékelt.

11./2015. (04. 03.) elnökségi határozat: Az elnökség a küldöttgyűlés számára elfogadásra javasolja az OEE 2014. évi beszámolóját és annak közhasznúsági mellékletét 60 802 eFt mérlegfőösszeggel és 278 eFt közhasznú tevékenységből származó eredménnyel, valamint a 2014. évi pénzügyi befektetési beszámolót 21 153 533.- Ft átlagos befektetési állománnyal.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A negyedik napirendi pont keretében Lomniczi Gergely főtitkár ismertette az elnökségi munkacsoport által készített, a 2015–2018 közötti időszakra szóló működési stratégia főbb pontjait, majd ennek alapján a 2015. évi munka-, pénzügyi és befektetési tervet. Az elhangzottakat kiegészítve Szabó Tibor régióképviselő az ágazati jogszabályok folyamatos nyomon követését javasolta külön pontként az érdekképviseleti tevékenység keretein belül megjeleníteni. Bak Julianna ismertette az EB javaslatát, köztük a társadalmi felelősségvállalással kapcsolatos tevékenységek stratégiai célként történő megfogalmazását. Zambó Péter elnök a befektetések felülvizsgálatát javasolta, hogy a megfelelően biztonságos és emellett elfogadható hozamot produkáló befektetésben helyezze el az Egyesület a működés biztonságát adó tartalék összeget. A befektetési lehetőségek felülvizsgálatára az EB közreműködésével a főtitkárt kérte fel.

12./2015. (04. 03.) elnökségi határozat: Az elnökség a jegyzőkönyvben jelzett kiegészítésekkel elfogadja a 2015–2018 közötti időszakra szóló működési stratégiát.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

13./2015. (04. 03.) elnökségi határozat: Az elnökség a küldöttgyűlés számára elfogadásra javasolja az OEE 2015. évi munkatervét; 2015. évi pénzügyi tervét 63 500 eFt bevétellel, 63 250 eFt kiadással

és 250 eFt eredménnyel tervezve; valamint a 2015. évi pénzügyi befektetési tervet 10 000 eFt átlagos befektetési állománnyal tervezve.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

Az ötödik napirendi pontban Zambó Péter elnök hangsúlyozta a 150 éves jubileumra való felkészülés jelentőségét, az előkészületek időben történő megkezdésének fontosságát. Lomniczi Gergely ismertette az eddig felmerült ötleteket és javaslatokat, köztük részletesen az Erdélyben rendezendő vándorgyűléssel kapcsolatos elképzeléseket. Az elnökség megvitatta a tervezetet, több tag konkrét javaslatokat mondott a szervezés részleteivel, a közreműködők körének meghatározásával kapcsolatban. Az elnökség szándéka a jubileumi év megnyitása a 2015. év végi küldöttgyűlésen, amihez a jubileumi év programjainak és költségvetésének részletes kidolgozása szükséges a következő hónapokban. A napirendi pont határozathozatal nélkül zárult.

A hatodik napirendi pontban Lomniczi Gergely főtitkár ismertette az Alapszabály szerint a tagnyilvántartásból tagdíjtartozás miatt törendő tagok névsorát. Az Egyesületnek célja az ágazatban dolgozók minél szélesebb körének megszólítása, de a szabályszerű működés és az aktív tagság fenntartása szintén fontos cél. Ezért szükséges a tagdíj nem fizetéséből eredő következmények végigvitele, szükség esetén a tagság felmondása azzal, hogy bárkinek bármikor lehetősége van a tagságát rendezni, az Egyesületbe akár új tagként visszalépni. A titkárság a listát a helyi csoportokkal folyamatosan egyeztetni, de gondot okoz, hogy néhány helyről nem érkezik érdemi reagálás. Összességében azonban a tagdíjfizetési arány az elmúlt években jelentősen javult, a tagdíj így az egyesületi működés legfontosabb anyagi alapját jelenti.

14./2015. (04. 03.) elnökségi határozat: Az elnökség javasolja a tagdíjat nem fizető tagok listájának küldöttgyűlés elé terjesztését, hogy az Alapszabály értelmében a küldöttgyűlés döntsön a tagság felmondásáról.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

Ugyanezen napirendi pont keretében a főtitkár ismertette, hogy a 2014-

es választási folyamattal kapcsolatban két szakosztály jelezte megszűnési szándékát, a Magán- és Társult Erdészeti Szakosztály, valamint a Tanúsítási Rendszerek Szakosztálya. A megszűnésekről az Alapszabály értelmében az elnökség dönt.

15./2015. (04. 03.) elnökségi határozat: Az elnökség a szakosztály-tisztségviselők bejelentése és a főtitkár előterjesztése alapján, a működéshez meghatározott létszám hiányában a Magán- és Társult Erdészeti Szakosztályt, valamint a Tanúsítási Rendszerek Szakosztályt megszünteti.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

A hetedik napirendi pontban Lomniczi Gergely beszámolt az erdélyi Kálnokon építendő Bedő Albert Emlékház terveiről. A tavaly ősszel folytatott egyeztetések alapján az Egyesület várja a ház terveit, amihez kérésre kiállítási vázlatot tud adni, amit az építés során figyelembe lehet venni. Előzetes becslések alapján a kivitelezés költségét 100 000 euró nagyságrendre becsülik az erdélyi partnerek. Andrésiné Ambrus Ildikó ismertette az Egyesület és a magyarországi erdészek eddigi szerepvállalását Bedő Albert emlékének megőrzésében. A téma további egyeztetéseket igényel, melyekről az elnökség folyamatos tájékoztatást kap.

A nyolcadik napirendi pontban dr. Sárvári János ismertette a Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár 2014. évi működésének eredményeit. Az elmúlt időszakban a Wagner Károly Alapítvány támogatásával jelentős restaurálási munkák zajlottak, megújult és új keretet kapott három festmény, illetve a Bedő Albert-féle térkép. Jelentős értékekkel gyarapodott az archív könyvállomány is, és hagyatékok formájában is sok tétellel bővült a gyűjtemény. Külön köszönet illeti a felajánlókat és a könyvárveréseken az Egyesület nevében rendszeresen eljáró tagokat. A Könyvtár jelentős szerepet vállalt az Erdészettörténeti Közlemények digitalizálásában és az Erdész Panteon feltöltésében. Bak Julianna EB elnök felhívta a figyelmet a könyvállomány leltározásának szükségességére, ami a könyvtárosi szakmai protokollt és a reális lehetőségeket figyelembe véve elnökségi ciklusonként egy alkalommal kívánatos. Zambó Pé-

ter elnök megköszönte a könyvtár, a könyvtár óra és a területet segítő tagok munkáját.

16./2015. (04. 03.) elnökségi határozat: Az elnökség a Wagner Károly Erdészeti Szakkönyvtár 2014. évi működéséről szóló beszámolót és a 2015. évi terveket elfogadja.

A szavazáson jelen van 10 fő elnökségi tag. Szavazatok: 10 igen, 0 tartózkodás, 0 nem.

Az egyebek napirendi pontban Zambó Péter elnök ismertette a jégkáros erdők helyreállítására szervezett hozzájárulás-gyűjtés eredményét, amely mintegy 35 millió forintot jelent. Ennél is nagyobb eredménynek értékelte a társadalom részéről megnyilvánuló szolidaritást. Ismertette a földművelésügyi miniszter tájékoztatását az Országos Erdő Tanács tagságának átalakításáról, amely így tükrözi az új tulajdonosi viszonyokat, és amelyben helyet kapott új érdekképviseleti szervként a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara is. A hermesi időszakkal kapcsolatban elmondta, hogy a használatbavételi szerződéshez szükséges önkormányzati nyilatkozatról a hónap végén várható döntés a soproni közgyűlés részéről. Lomniczi Gergely főtitkár tájékoztatott az egyesületi rendezvények jelentkezési rendjéről, a németországi vándorgyűlésről, a szakma kiváló tanulója versenyekről és az YPEF verseny szervezésének aktualitásairól. Spingár Péter régióképviseelő javasolta az egyesületi programötletek, jó előadás témák körbeküldését, megosztását, valamint az FSC tanúsítással való behatóbb foglalkozást, amire konkrét kérdés esetén az Erdőhasználati Szakosztályt fogja felkérni az Elnökség. Zárásként beszámolt a kaposvári vándorgyűlés és az év erdésze verseny szervezésének állásáról.

Az ülés végén Zambó Péter elnök megköszönte az elnökség munkáját és az elnökségi ülést bezárta.

kmf.

Zambó Péter
elnök

Lomniczi Gergely
jegyzőkönyvvezető

Hitelesítő:

Szentpéteri Sándor
régiónképviseelő

Szabó Tibor
régiónképviseelő

Tuboly Zoltán (1979–2015)

Pótolhatatlan veszteség érte a Zalaerdő Zrt. Bánokszentgyörgyi Erdészetét. 2015. január 24-én meghalt ifj. Tuboly Zoltán kerületvezető erdész. Még nem volt 36 éves. Az egészséges, tervekkel teli fiatal-

embert hirtelen szívhalál vitte el tőlünk.

Ifj. Tuboly Zoltán 1979. február 16-án született Zalaegerszegen. A gutorföldei általános iskola befejezése után a zalaegerszegi Széchenyi István Műszaki Szakközépiskolában érettségizett 1997-ben.

Az érettségi vizsga után technikus minősítőre járt, de mivel jobban vonzotta az erdészszakma, 1998 szeptemberében beiratkozott a szegedi Kiss Ferenc Erdészeti Szakközépiskola levelező tagozatára, ahol 2000 júniusában szerzett erdésztechnikusi oklevelet.

Az erdésztechnikusi iskola elkezdésével egyidejűleg 1998. október 1-jétől a Zalai Erdészeti és Faipari Rt. csömödéri erdészeténél helyezkedett el hosztolóként. Közben 2001. február 13-tól 2001. október 31-ig sorakatonai szolgálatát töltötte Szombathelyen. 2002. január 1-jétől már beosztott erdész munkakörben dolgozott 2004. szeptember 30-ig, október 1-jétől pedig kerületvezető erdészé nevezték ki Szentlőrinc és Hosszúrét kerületben.

2007. április 1-jétől a Bánokszentgyörgyi és Csömödéri Erdészetek összevonása után már Budnya kerületben látta el kerületvezető erdész munkakörét, a kerületet édesapjától vette át, aki akkor vonult nyugdíjba. Feladatát nagy lelkesedéssel végezte, mindenképp volt egy jó szava, mosolya. A nap minden órájában elérhető volt, mindig tetterre kész. Kollégái, barátai kérhettek tőle bármit, mindig szívesen segített.

Már nem hangzik fel többet a telefonból a vidám „Tengermély tisztelem!” Utolsó útjára a gutorföldei temetőben erdész kollégái sorfala előtt kísérte a hatalmas tömeg, elhangzott az erdész himnusz, vadászkürtök búcsúztatták. „Tengermély” úr maradt utánad, Zoli! Nyugodjál békében!

Hopp Tamás

Juhász J. Tibor (1932–2014)

1950-ben, a középiskola elvégzése után, tanulmányait a soproni Erdőmérnöki Főiskolán folytatta. Az felsőfokú oklevél megszerzését követően a Faipari Kutató Intézet Pesterzsébeti Kísérleti Üzemében kutatómérnökként kezdte el az aktív munkát. 1956-ban – a szabadságharc alatt – az üzem vezetőjét leváltották és ideiglenesen Juhász Tibort bízták meg az intézmény vezetésével. A forradalom bukása után a visszatérő régi vezetés és a párttitkár közölte vele, hogy bíróság elé állítják, mint főbűnöst. A várható meghurcoltatás elől Olaszországba disszidált, ahonnan 1957 áprilisában Ausztráliába távozott.

Oklevelének elismerése és az angol nyelv kezdeti elsajátítása után erdőterület felméréssel, fatömegbecsléssel, erdei utak beméréssel foglalkoztatták.

1961-ben magyar származású asszonyt, Piroskával kötött házasságot, akinek 53 éven keresztül megbecsült férje volt. Három gyermekének büszke apja, Matthen és Finn szeretett nagypapja, unokahúgának és unokaöccseinek szeretett Tibi nagybácsija. 1964 és 1976 között főmérnöki beosztásban dolgozik, majd 1976 és 1978 között a Tasmániai Erdőhivatal erdőhasználati előadója. 1978-tól 1991-ig 750 000 hektár erdőterület vezető főmérnöke, ahol a teljes ágazati vertikumot irányította, többek között a vastagfa nagy volumenű kínai exportját is.

1991-ben egészsége megromlott, így nyugdíjba vonult. 1993-ban sikeresen felgyógyult. Innentől kezdve a hűvös őserdők eukaliptuszfajainak mesterséges úton történő felújításával foglalkozott. Munkája sikerrel járt. Kidalgozott, nagy tömegű, automatizált csemetetermelési módszerét külföldön is szabadalmaztatta.

Eredményes foglalkozott a soproni ciklámenek magról történő szaporításával is. Szívügye volt az erdőtűzek megfékezése. Az ausztrál zöld szervezetek azonban a vízszállításra alkalmas utak megépítését meggátolták, ezért csak helikopteres vízszállítással vagy csövön juttatott oltóvízzel lehetett oltani.

Az elmúlt fél évszázad alatt – a nagy távolság ellenére – a szülőföldje több alkalommal is hazahívta. 2014-ben a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara a gyémántdiplomáját elküldte a részére.

Juhász Tibor társunk 2014. december 5-én hunyt el. December 12-én Lancelstonban helyezték örök nyugalomra. Nyughelyét élő csemetével díszítették. Akik göröngyös életutadat végigkísérték szeretettel emlékezünk rád és a családnak lelki megnyugvást kívánunk. Az emlékezők nevében:

Dr. Sipos Árpád

ifj. Varga Tibor (1949–2015)

Ifj. Varga Tibor 40 évig volt erdésze a Hegyközi Erdészeti Pálházán, Mikóházán, majd Sátorajáuhelyen. Emellett vadászként is szolgált a Zemplén. Szívesen szerette a természetet, ízig, vérgig vadász volt. Abból a „fajtából”, akinek a vadászat elsősorban az erdőzűgást jelentette. Ha tehette, minden nap ott volt az erdőn, fáradhatatlanul járta az ősi vadváltókat. Néha puskát is fogott, persze csak akkor, ha ezt a vadállomány szabályozása megkövetelte. Számára ennyi volt a vadászat, és nem több.

Kiterjedt vadászkapcsolatai voltak szerte az országban. Sok-sok vadászon vett részt vendégként, de főleg kísérőként. Mindig büszkén mesélte el élményeit és kísérővadászként jobban örült vadásztársa szerencséjének, mint maga a vadász. Sokfelé járt nap mint nap a Zemplénben és őszintén csodálta a hegyeket és vadjait.

1949. január 11-én egy zempléni kis faluban, Vilyvitányban született. Erdő- és földművelő család fiaként hamar megtanulta nagypapjától és édesapjától az erdő és a természet szeretetét. Az általános iskola után a sárospataki Rákóczi Gimnáziumban tanult, ahol az érettségi mellett az erdészeti szakmunkás-bizonyítványt is megkapta. Fafeldolgozó technikus bizonyítványt szerzett Szegeden, majd a soproni Erdészeti Egyetemen tanult.

1970-től a Hegyközi Erdészet Igazgatóságánál dolgozott és innen is ment nyugdíjba az ÉSZAKERDŐ Zrt. sátorajáuhelyi kerületvezető erdészeként.

Feliségével, Ancival három lánygyermekük született. Szeretett falujában, Vilyvitány-

ban éltek. Nagy, szerető, boldog család állt a hát mögött, akikre mindig számíthatott. Nyugdíjas éveiben oktatót, rendezte házát, gyönyörű kertjét feleségével.

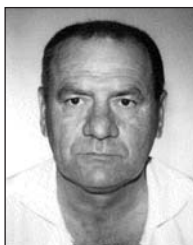
Több zempléni vadásztársaságnak is tagja volt. Hatékonyan tevékenykedett a Bodrog, a Spartacus és a Gróf Károlyi Vadásztársaságban. Hosszú évekig vadászmasterként vezetői tagja volt a Spartacus Vadásztársaságnak. Szakértelmével segítette Zemplén vadgazdálkodását, erdészeti munkáját. Egész életében hitt a közösségi munkában. Mindig azt vallotta, hogy együtt eredményesebb a vadgazdálkodás. Egy-egy vadászat mindig felhívást adott neki a mindennapokhoz. Szerette a társaságot. A vadászat mellett a sport, azon belül is a foci volt a másik nagy szenvedélye. Állandó résztvevője volt az erdészeti sportnapoknak és örökös tagja a sátoraljaújhelyi öregfiúk focicsapatának.

Erdészeti szakemberként tudta, értette, segítette Zemplén vadvilágát több mint 40 évig. Sokat tett természeti értékeink védel-

méért, gyarapításáért. Emlékét megőrzik a zempléni hegyek, szerettei, barátai, kollégái, vadásztársai szerte az országban.

Szerettei, Barátai

Veszeli István (1945–2014)

Türellemmel viselt, hosszú betegség után 2014. október 4-én, 69 éves korában elhunyt Veszeli István erdőmérnök.

1945. július 29-én Mohácsön született. Szülei gazdálkodók voltak a Mohács-szigeti Homorúd községben. Az általános iskolát ott végezte. 1963-ban a mohácsi Kisfaludy Károly Gimnáziumban érettségizett, és ősszel már a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetemen folytatta tanulmányait. Remek fizikumával az egyetemi focicsapat oszlopos tagja volt. Igazi „őserő” sugárzott belőle. Vidám, jó humorú fiú volt. Szívesen vett részt a diákcsínyekben, amelyekre mindenki örömmel gondol vissza. 1968-ban szerezte erdőmérnöki oklevelét. Szíve visszahúzta a Duna mellé. Egyetlen munkahelye a Gemenci Erdő- és Vadgazdaság volt. A Pörbolyi Erdészethez került, ahol a gyakornoki idő letöltése után segédüzemági, majd erdőművelési műszaki vezető lett. 1975-től a Pörbolyi Rakodó- és Fafeldolgozó

Üzem vezetője, majd 1982-től a Pörbolyi Erdészeti vezetője lett.

1991-ben Bajára, az erdőgazdaság központjába fafeldolgozási osztályvezetőnek nevezték ki. Később erdőművelési és csemetetermelési feladatokat látott el.

A sors sajnos nem adta meg neki a derűs, békés öregkort. Az egyre gyakrabban jelentkező betegségei miatt 2003 decemberében rokkantnyugdíjas lett. Utána még évekig tevékenykedett vállalkozóként. Egészségi állapota rohamosan romlott, és az erdei séták helyett műtétet, kórházi kezeléseket kóvetkeztek, amelyek végül ágyhoz kötötték. Felesége és a család gondosan ápolta. 2014 őszén a szíve a sok megpróbáltatást már nem bírta tovább.

2014. október 17-én Pörbolyön családja, barátai, ismerősei és munkatársai kísérték utolsó útjára.

Emlékét megőrizzük, nyugodjék békében.

Vízvári István

Korrektció és kiegészítés Dr. Bánky József nekrológiájához

Dr. Bánky József (1938–2015)

Életének 76. évében, hosszú betegeskedés után ez év január 3-án hunyt el. Soproni temetésén az Erdőmérnöki Kar dékánja, volt évfolyamtársa, kollégája és tanítványa mondott búcsúztatót.

Dr. Czímber Kornél

Honlapjaink:

www.oee.hu

www.azevfaja.hu

www.vandorgyules.hu

A MEVME zászló felújítása

Vitéz Szekeres Károly, a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesületének elnökének javaslatára egyesületi zászló készült, melyet 1938 májusában szenteltek fel.

A Vértesi Erdő Zrt. kezdeményezésére 2015-ben a zászló az esztergomi Keresztény Múzeum textilrestaurátora által felújításra kerül. A nagy múlttal rendelkező, a vadász és erdész szakma számára jelentős eszmei értéket jelentő zászló megújulására – az összefogás erejében bízva – a Vértesi Erdő Zrt., az Országos Erdészeti Egyesület támogató együttműködésével, 2015 május 10. és június 15. között adománygyűjtést szervez.

Ezúton is köszönjük a felajánlásait!

Vértesi Erdő Zrt.,
Országos Erdészeti Egyesület

Adománygyűjtési felhívás!

Nagylelkű felajánlásait a zászló restaurálásának a javára az alábbi OEE számlaszámon tehetik meg.

10200830-32310126-00000000

Kőkereszt a szőlőtőkék felett

A tájba illesztett kőkeresztek állításának szokását hazánkban még a középkor embere kezdte el, aki alapvetően szakrális térben és időben élte meg életének főbb eseményeit. A Hódoltság időszak állandó háborús viszontagságai közepette a középkori eredetű út menti keresztjeink nagyobb részt elpusztultak.

A gyorsan előretörő reformáció terjedése szintén nem mozdította elő a népi vallásosság e néha kissé provinciális, de annál értékesebb alkotásainak a fennmaradását. Ha nem a vonuló hadak, idegen zsoldosok vagy az elvakultabb hitkövetők döntötték le azokat, akkor az enyészet, az idő örökké örülő vasfoga és a feledés tüntette el tájaink e jellegzetes tájékozódási pontjait, út közbeni pihenő helyeit.

A 17. század közepétől, az ellenreformáció fellendülő korszakában ismét reneszánszokat élhették, missziós küldetés tudattal, a szentek kultuszának erősítése érdekében emelkedtek fel újra az ég felé a kőkeresztek, országszerte.

A 18. és 19. században élők életritmusát, az év menetét, a világi ünnepeken túl, az egyházi alkalmak rendszerezték. Ha kimentek a település környéki erdőkbé, a határba dolgozni, mindenütt keresztény jelképekkel megszentelt területen haladtak. E jelképrendszer egyike volt az út menti kőkeresztek hálózata.

Tolna megye székhelyének tágabb határában, a testes vörös borairól híres Szekszárdi-dombvidéken és a Völgység területén különösen sok faragott kőkereszt és vallásos témájú szobor maradt fenn. Ezek tömeges felállításának szokása még a 18. században terjedt el, elsősorban a német ajkúak lakta településeken. Faluszéleken, a határban, utak mentén, az erdők és a szőlők találkozásánál álltak a kor népszerű szentjeinek, Nepomuki Szent Jánosnak, Szent Orbánnak, Szent Flóriánnak szobrai vagy a faragott corpuossal ékesített kő feszületek.

A Dél-Dunántúlon két nagy kőfaragó műhely termelte e népi szakrális emlékeket, a pécsi és a mecseknádasdi. Természetesen a baranyai püspöki székhely olasz vagy osztrák mesterei kifinomultabb stílusú, művészi értékű alkotásokat készítettek. A mindennapokban azonban a mecseknádasdiak kőfaragványai terjedtek el szélesebb körben. A 19. század első harmadában a településen már huszonnyolc műhely működött egyszerre. Alapanyagnak szinte kizárólag a Nádasd határában fejtett homokkővet használták, mely nem volt időálló, de nagyon könnyen alakítható volt. A Szekszárd határában álló szakrális emlékeken egyértelműen felismerhetők a nádasdi kőfaragók keze munkájának a vonásai.

E műhelyekből származó, kissé rejtélyes nevű kőkereszt áll a Baranya-völgy, a Gyertyános-hegy és a Szarvas-szurdik metszéspontjában húzódó széles dombháton, a Bati-kereszt. A szőlőtőkék felett emelkedő megfeszített kő Krisztus, a talpazon olvasható évszám szerint, 1887 óta tekint le az erdőkkel és a csobogó vörösbort termő vidékekkel mozaikolt tájra. A helytörténeti adatok szerint azonban már jó száz évvel azelőtt is kereszt állt e helyen és az évszám csak egy korábbi felújításnak az emlékét őrzi. Donátorai ismeretlenek. Az érdekes csengésű név a középkorba vezet vissza, egy a török korban elpusztult Árpád-kori település emlékét őrzi. A földrajzi név türk eredetű és mocsaras helyet jelöl. Természetesen az egykori település nem a dombháton, hanem valahol a Sárköz és a Szekszárdi-dombság találkozásánál feküdhett.

Letelepedve a Gemenc Zrt. jóvoltából felújított és környezetében is rendbe tett keresztet, elgondolkodtató, hogy milyen tartalmi mélységek, helytörténeti, néprajzi, művészeti, nyelvi értékek összpontosulhatnak egy első pillantásra egyszerűnek tűnő, poros út mentén álló kőkeresztben. Érdemes felfedezni őket!

Kép és szöveg: **Nagy László**

Új vezérigazgató a VERGA Zrt. élén

Schumacher István tölti be a posztot A földművelésügyi miniszter, mint az állami erdőgazdaságok tulajdonosi joggyakorlója, Schumacher Istvánt nevezte ki a VERGA Veszprémi Erdőgazdasági Zrt. élére, aki korábban az erdészeti társaság Zirci Erdészetiének igazgatója, majd az Erdőgazdálkodási Osztály osztályvezetője volt.

Forrás: **VERGA Zrt.**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/schumacher_istvan_vezerigazgato_verga

Elfogadták az erdőtörvény módosítását

Faananyag eredetigazolási rendszer

Az Országgyűlés elfogadta az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény módosítását, a képviselők 170 igen, 4 nem szavazattal, 10 tartózkodás mellett döntöttek így. A jogszabály azon uniós irányelv átvételét tartalmazza, amely megköveteli a piacra kerülő faanyag eredetigazolási rendszerének kidolgozását. Ennek célja az illegális fakitermelés hatékony visszaszorítása. Az általános vitában elhangzott: eljárás indult Magyarország ellen, mert a 2013-tól hatályos uniós szabályozást nem ültette át a magyar jogba. A törvény szerint fát és faanyagot a belső piacon forgalomba hozó, vagy azzal kereskedő magánszemélyek és gazdálkodó szervezetek kötele-

sek a faanyag származásának igazolására. Ezt az erdészeti hatóság ellenőrzi, amely a többi között elkobozhatja az illegális faterméket, illetve az azt szállító eszközt, felfüggesztheti az illegális terméket forgalmazó vállalkozás működési engedélyét, továbbá erdővédelmi bírságot szabhat ki. A törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

Forrás: **MTI**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/erdotorveny_modositas_orzaggyules

A vaddisznók belterületi viselkedése

Élőhelyhasználati és táplálkozási kutatást kezdeményezett a Pilsneri Parkerdő Zrt.

Az erdei nagyvadfajok közül a vaddisznó belterületi megjelenése Budapest környékén, illetve a Dunakanyar több településén, de Tatabányán, Salgótarjánban és a Balaton-felvidéken is problémákat okoz. A vaddisznó jelenlétével kapcsolatos gondok megoldása együttgondolkodást igényel, a „városi vadgazdálkodás” jogi és szervezetrendszerének kialakítását, valamint a lakosság védekezését teszi szükségessé – állapítja meg a Pilsneri Parkerdő Zrt. megbízásából, a *Dr. Heltai Miklós*, a gödöllői Szent István Egyetem egyetemi docense vezetésével végzett kutatás.

Forrás: **Pilsneri Parkerdő Zrt.**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/vaddisznok_belteruleti_viselkedes

Május 5-étől hatályos a Vadászati törvény módosítása

Több pontban lépnek életbe változások a jogszabályban

A Vtv-t módosító törvény értelmében 2016. február 29-éig meghosszabbították a körzeti vadgazdálkodási terveket, nem kötelező a 10 ezer hektárnál nagyobb és a különleges rendeltetésű vadászterületeken a felsőfokú végzettségű hivatásos vadász alkalmazása és a vad és gépjármű ütközések tekintetében visszaállt a jelenlegi Ptk. előtti rend.

Forrás: **OMVK Sajtóközlemény**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/vadaszati_torveny_modositas_majus_5

A VADEX Zrt. vadhúsfeldolgozó üzemében járt a földművelésügyi miniszter

Növelni kell a hazai vadhúsfeldolgozó kapacitást

Növelni kell a hazai vadhúsfeldolgozó kapacitást, mert az exportált magyar vadhús egy része feldolgozatlanul kerül külföldre, miközben azokat kiserelt húsként vagy készárúként is értékesíteni lehetne – mondta a földművelésügyi miniszter Soponyán. Fazekas Sándor kijelentette: egyértelmű kormányzati elhatározás a hazai vadhúsfogyasztás növelése, de a kivitel is növelni akarják. Ehhez elengedhetetlen a feldolgozó kapacitások bővítése, amiről egyeztetett is a cégvezetéssel – tette hozzá a miniszter.

Forrás: **MTI**

http://www.oee.hu/hirek/agazati-szakmai/fazekas_soponya_vadhus_uzem_vadex

HASZNÁLJA TAGSÁGI KÁRTYÁJÁT!

Az Országos Erdészeti Egyesületben fennálló tagságot 2012-től tagsági kártya igazolja. Az OEE-kártya tulajdonosa egyre több kedvezményt vehet igénybe a különböző vásárlási lehetőségektől kezdve a vadász-házi szállásokig. Az aktuálisan elérhető kedvezmények listája a www.oee.hu oldalon olvasható, évente egy alkalommal az Erdészeti Lapok is közli.

Az Egyesület vezetése a kártya használatára biztat minden egyesületi tagot! A kedvezményrendszer igazi értékét, minél szélesebb körű elfogadottságát a rendszeres kártyahasználat alapozza meg. A kártya névre szóló, sorszámossal és vonalkóddal ellátott, az Egyesület titkársága évente érvényesíti. A 2015-re szóló érvényesítő matricákat azon tagok kapják meg a helyi csoportokon keresztül, akik teljesítették az adott évre vonatkozó tagdíjfizetési kötelezettségüket.

A kedvezményrendszerrel és a tagsági kártyával kapcsolatos bármely kérdésben felvilágosítás kérhető az Egyesület titkárságán (titkarsag@oee.hu, 06 1 201 6293) vagy a helyi csoport titkároknál.

Partnereink:

Nemzedékekre tervezve

A hajsín, a szorgalom, az alkotóvagy vagy a kézügyesség természetes úton öröklhető. De vannak dolgok, amelyek más módon szállnak apáról fiúra. Ilyenek a STIHL termékei is. Gépeinket hosszú évtizedekre terveztük, és a megfelelő használat mellett ki is állják az idő próbáját. Akár nemzedékek egész sorát kiszolgálhatják. Ezt bizonyítják motorfűrészeink és fűkaszáink is, amelyek ergonomikus kivitelezésük mellett nap mint nap megmutatják azt az erőt és megbízhatóságot, amely bennük rejlik. Gépeink szívét a precíz alkatrészek összessége adja, míg lelküket a kifinomult technológia jelenti.

Az akció időtartama: **2015. április 1. – május 31.**

További részletek és szakkereskedéseink listája:
stihlnemzedek.hu

STIHL MS 170

65 900 Ft helyett
56 900 Ft

STIHL FS 38

50 900 Ft helyett
45 900 Ft

ANDREAS STIHL KFT.
2051 Biatorbágy-Budapark, Paul Hartmann u. 4.
Telefon: (+36-23) 418-054 · www.stihl.hu

STIHL®